

DÜNYADA ve TÜRKİYE'de NÜFUS SORUNLARI ve POLİTİKALARI

Dr. Ahmet SALTİK

www.ahmetsaltik.net

**Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Halk Sağlığı Anabilim Dalı**

Azrail'in yorulduğunun fotoğrafıdır..

Neden : Hızlı Nüfus Artışının yolaçtığı ölümler!

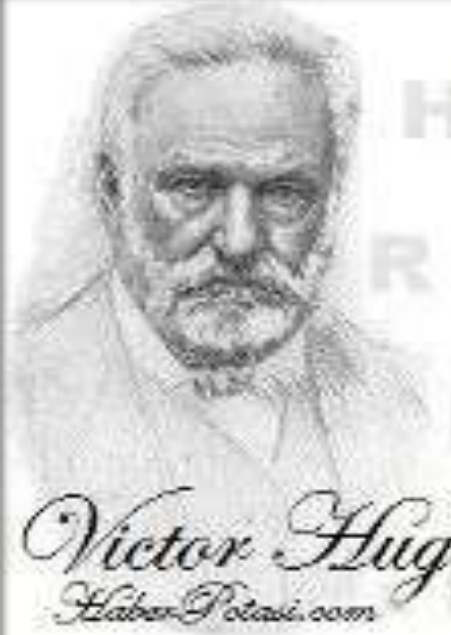
Atatürk'ten nüfus sayımı hakkında ;

« Efendiler, nüfus sorunu bir memleketin en önemli yaşamsal meselelerindedir. İdarî, askerî, malî ve iktisadi meselelerde memleket nüfusunun gerçek sayısını bilmek ne kadar gerekli ise, her sene yapılacak istatistiklerle nüfusun artış veya azalış miktarı anlaşılmadan artış nedenlerinin devam ettirilmesi ve azalış nedenlerinin yok edilmesi için tedbir almanın mümkün olmayacağı bellidir. Bundan dolayı yeniden nüfus sayımı yapılmasına pek acil ve kesin bir lüzum muhakkaktır»

(01.03.1923, TBMM, 4. Toplanma Yılıni Açarken)

Türkiye 1965'te çıkarılan 557 sayılı «**Nüfus Planlaması Yasası**» na dek (1983'te güncellenmiştir) nüfusu artırıcı (**pro-natalist**) politika izlemiştir. Bu politika, 557 sayılı Yasa ile, çok gecikerek de olsa, Prof. Nusret Fişek sayesinde, son derece yerinde gerekçelerle bırakılmıştır.

Anti-natalist bir ulusal demografi politikası da benimsenmiş değildir. Cumhuriyet'in başlangıç yıllarında yerinde olan bu politikanın günümüzde Dünya'da da Türkiye'de de sürdürülme olanağı kalmamıştır. «**Her aileye 1 çocuk**» ivedi bir zorunluluk olmuştur.

Victor Hugo
HaberPotasi.com

**Bir ulusun
büyüklüğü,
nüfusun
çokluğu ile
değil,**

**akıllı ve erdemli
kişilerin sayısı
yla
ölçülür.**

31 Aralık 2011'de Türkiye nüfusu 74.724.269 kişidir.

Dersin amaçları ve Öğrenme hedefleri-1

1. Öğreniciye, *hızlı nüfus artışı, nüfus planlaması, Demografi*, ülkemizin ve dünyamızın nüfusla ilgili temel sorun ve kavramlarını aktarmak.
2. “*Hızlı nüfus artışı ile sağlık arasındaki olumsuz etkileşimler*”in örnekleriyle açıklanabilmesi becerisini kazandırmak.
3. Ülkemizde konuyla ilgili mevzuat kurallarının, dolayısıyla hekimin konuya ilişkin görev, yetki, sorumluluk ve yükümlülüklerini işlemek.

Dersin amaçları ve Öğrenme hedefleri-2

4. **Gereksiz nüfus artışı**nın karşısında bilinçle yer alabilecek bir tutum geliştirmek ve benimsetmek.
5. Aktarılan bilgilerle, **hızlı nüfus artışı** yaşanan görev bölgelerinde, bu sorunu çözmeye kullanabilecek beceriler, davranışlar geliştirmek.
6. **Aile Planlaması** kavramını öğrenmek;
Nüfus planlaması ile ilişkilendirmek ve bunların kişi ve toplum sağlığı ile etkileşimini kavramak.

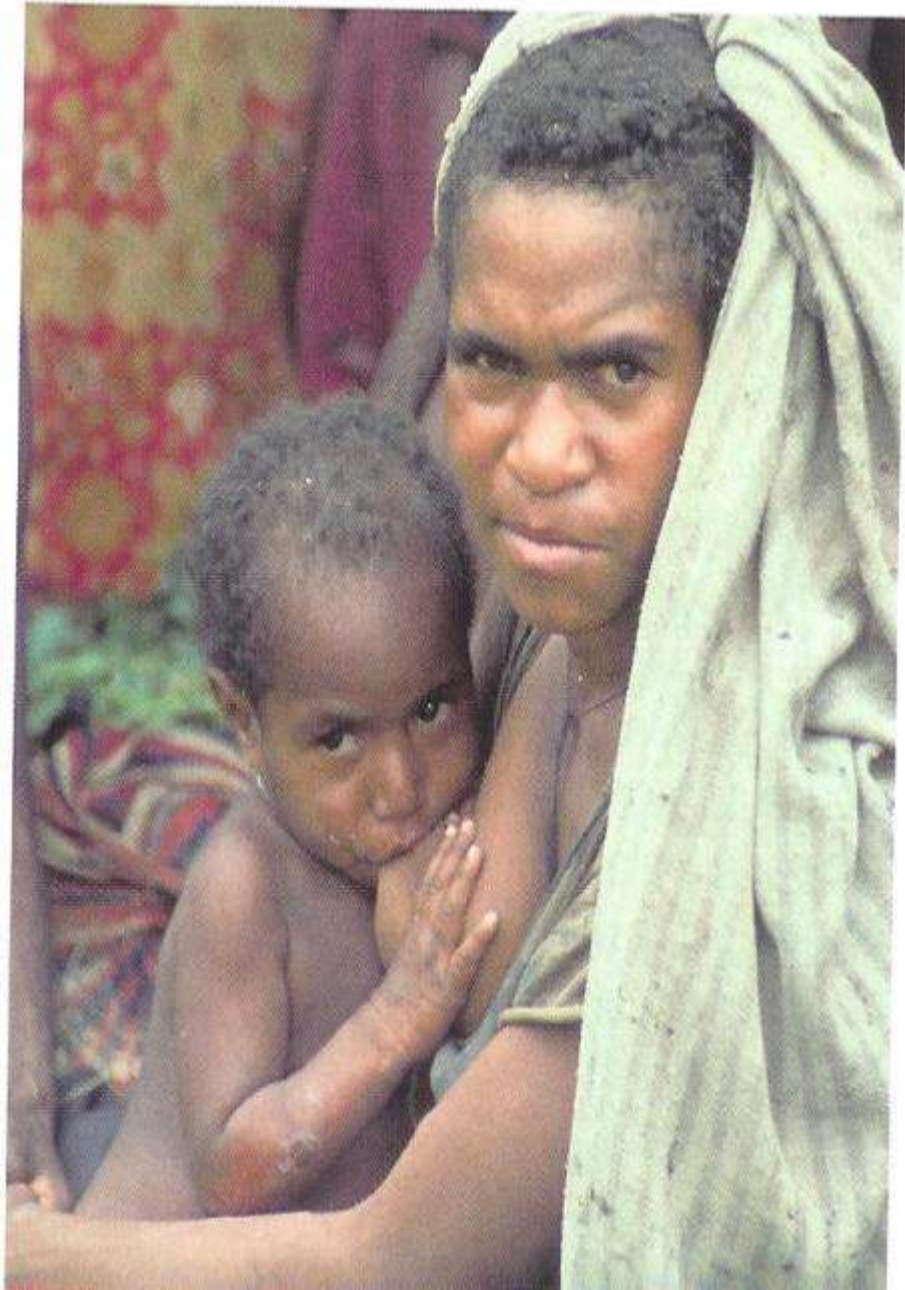

BM Nüfus Fonu

www.unfpa.org/ 19.12.11

“Bir ulusun büyüklüğü nüfusunun çokluğu ile değil, akıllı ve erdemli kişilerinin sayısı ile belli olur.”

Victor Hugo

Yaşanmış Bir Olgu.. (1)

Büyük Okyanus'taki Paskalya Adası, insan yerleşimine en son açılan topraklardan biridir. G. Amerika'nın 3200 km batısında yer alan ve Polinezya'lılarca 1500 yıl önce bulunan ada, 16. yy'da, gelişmiş bir tarım toplumuna ev sahipliği yapmıştır.

Paskalya Adası'nın yarı kurak bir iklimi vardır ve bu iklim, yağmur çeken yemyeşil bir orman sayesinde yumuşamıştır. *Adanın 7 bin kişilik nüfusu çeşitli ürünler ekip tavuk yetiştiriyor, balık avlıyor ve küçük köylerde yaşıyordu...*

(Kaynak : Dünyanın Durumu 1999, Worldwatch Enstitüsü Raporu. s. 11)

Yaşanmış Bir Olgu.. (2)

17. yy'da Avrupalı göçmenler Paskalya Adası'na ulaştığında bir zamanlar görkemli olan ve birkaç onyıl içinde yıkılan uygarlığın tek kalıntıları, “ahu” adı verilen, 8 m yükseklikteki taş anıtlardı.

Arkeologların yaptığı araştırmalara göre,

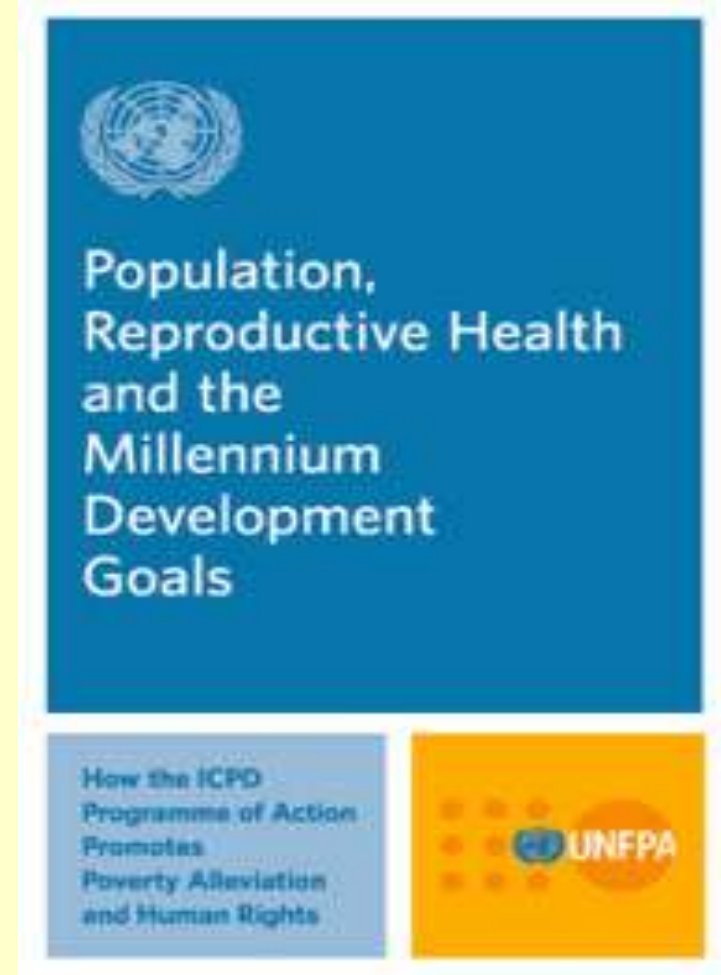
*bu toplumun yok oluş nedeni,
sınırlı kaynakların tükenmesidir.*

Paskalya Adası'ndaki nüfus arttıkça daha çok ormanlık alan tarıma açılmış, kalan ağaçlar da yakıt sağlama ya da *ahuları* taşımak amacıyla tüketilmiştir.

(Kaynak : Dünyanın Durumu 1999, Worldwatch Enstitüsü Raporu. s. 11)

EN ÖNEMLİ 10 SAĞLIK RİSKİ

- ✓ **Malnütrisyon** (Sık ve çok doğum, aile planlaması!)
- ✓ **Güvensiz Cinsel İlişki**
- ✓ **Hipertansiyon**
- ✓ **Sigara / Tütün**
- ✓ **Alkol**
- ✓ **Güvensiz İçme Suyu ve Yetersiz Sanitasyon**
- ✓ **Kolesterol Düzeyi Yüksekliği**
- ✓ **Kapalı Ortam Hava Kirliliği**
- ✓ **Demir Eksikliği Anemisi**
- ✓ **Aşırı Vücut Ağırlığı**

[Dünya Sağlık Örgütü'nün 30 Ekim 2002 arihli açıklaması]

BM Nüfus Raporu'nu yayınladı :

www.unfpa.org, 2011

7 milyarlık nüfus
ve dünyanın olanaklarına

dikkat çekilen raporda;

Dünya nüfusunun **7 milyar** olduğu, bu sayının 2050 yılına dek 9.1 milyara çıkmasının beklendiği anımsatıldı.

***People and possibilities
in a world of 7 billion..***

DÜNYADA DEMOGRAFİK DURUM-1

Ülkelerin hükümetlerinden alınan resmi verilere dayandırılan küresel istatistiklere göre,

2011'de Dünya nüfusu 7 milyarı aştı.

Yıllık doğum hızı %020 ve yıllık nüfus artış hızı %011,5'tir (günlük 210 bin!).

Ortalama yaşam süresi yaklaşık 70 yıl ve kadın başına ortalama çocuk sayısı 2,8'dir.

Dünya nüfusunun yaklaşık % 15'ini oluşturan gelişmiş toplumlarda kadın başına çocuk sayısı 2'nin altında, geri kalan toplumlarda 3'ün üzerindedir.

DÜNYADA DEMOGRAFİK DURUM-2

2011 içinde dünya nüfusu 7 milyarı aştı.
Bu gidişle, 2040-50 arasında nüfusun 10 milyar sınırına dayanacağını rahatlıkla söyleyebiliriz.

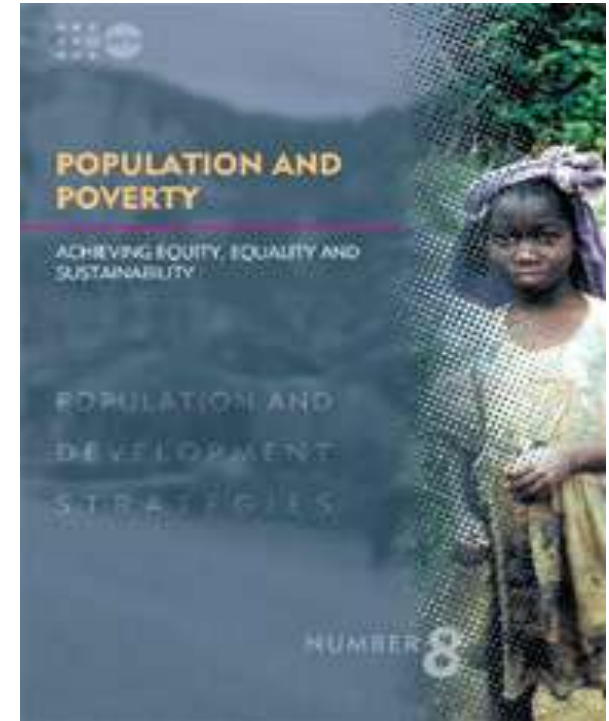
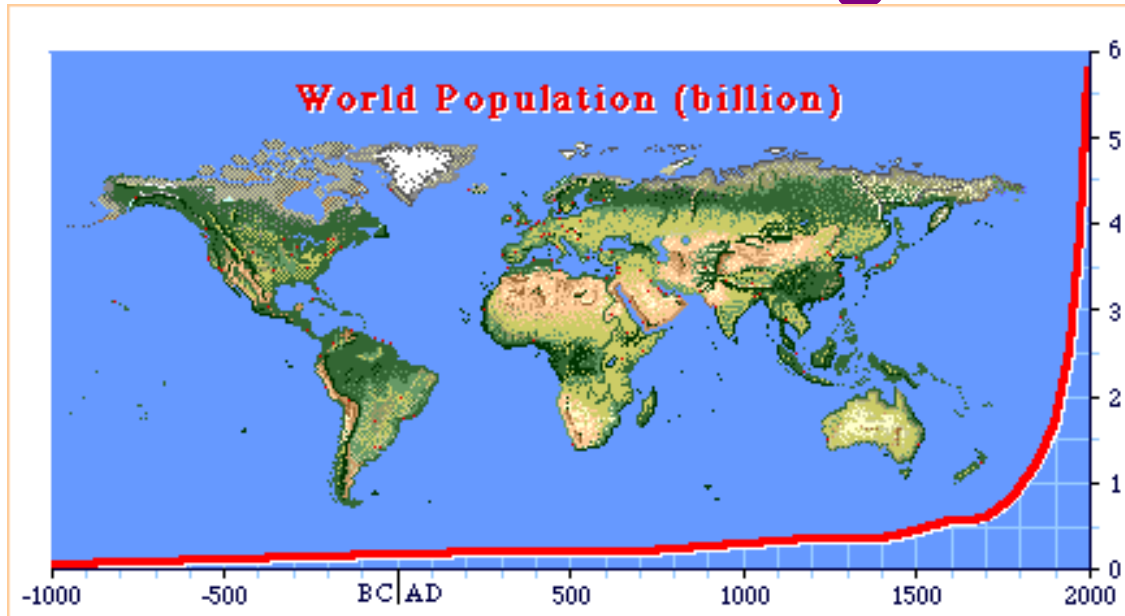
Petrolün tümüyle bittiği, yaşam kaynaklarının daraldığı bir gezegenin bu kalabalığı kaldırabileceği çok kuşkuludur.

İnsanlık ivedilikle, liberal kapitalist ekonomik değerlerin sloganı “**sürdürülebilir kalkınma**” modellerini terk edip, “**sürdürülebilir yaşam biçimi**” arayışında olmalı.

2011 için Türkiye’de 80 milyon olan gerçek nüfus, TÜİK tarafından ne yazık ki, 73 milyon verilmektedir ?

Bunları biliyor muydunuz ??

- Dünyada her saat 9132, her 10 saniyede 25
- Türkiye'de her gün 2466, her saat 103 her 10 dakikada 17 bebek doğduğunu?
- Dünya nüfusuna her gün 219 000 kişilik bir kentin eklendiğini ?!

Yoksulluk ve Nüfus Artışı-1

www.unfpa.org/publications/detail.cfm?ID=138&filterListType=3, 22.05.08

Poverty has taken centre stage in development ever since it was raised as a priority global issue in the International Conferences in the 1990s and culminating in the ***Millennium Summit*** in September 2000 when world leaders pledged to achieve the ***Millennium Development Goals*** (MDGs)...

Yoksulluk ve Nüfus Artışı-2

www.unfpa.org/publications/detail.cfm?ID=138&filterListType=3, 22.05.08

...Millennium Development Goals

(MDGs), including the overarching goal of cutting poverty in half by 2015.

The United Nations has been given an important role in ensuring integrated and coordinated assistance to developing countries in their efforts to reduce **poverty** and in their pursuit of the MDGs.

Yoksulluk ve Nüfus Artışı -3

www.unfpa.org/publications/detail.cfm?ID=138&filterListType=3, 22.05.08

In this respect, **UNFPA** can play an important part in helping to achieve *poverty reduction* given the many links between poverty on one hand and population dynamics and structure, reproductive health, and *women's empowerment* on the other, as discussed widely in this report....

Yoksulluk ve Nüfus Artışı -4

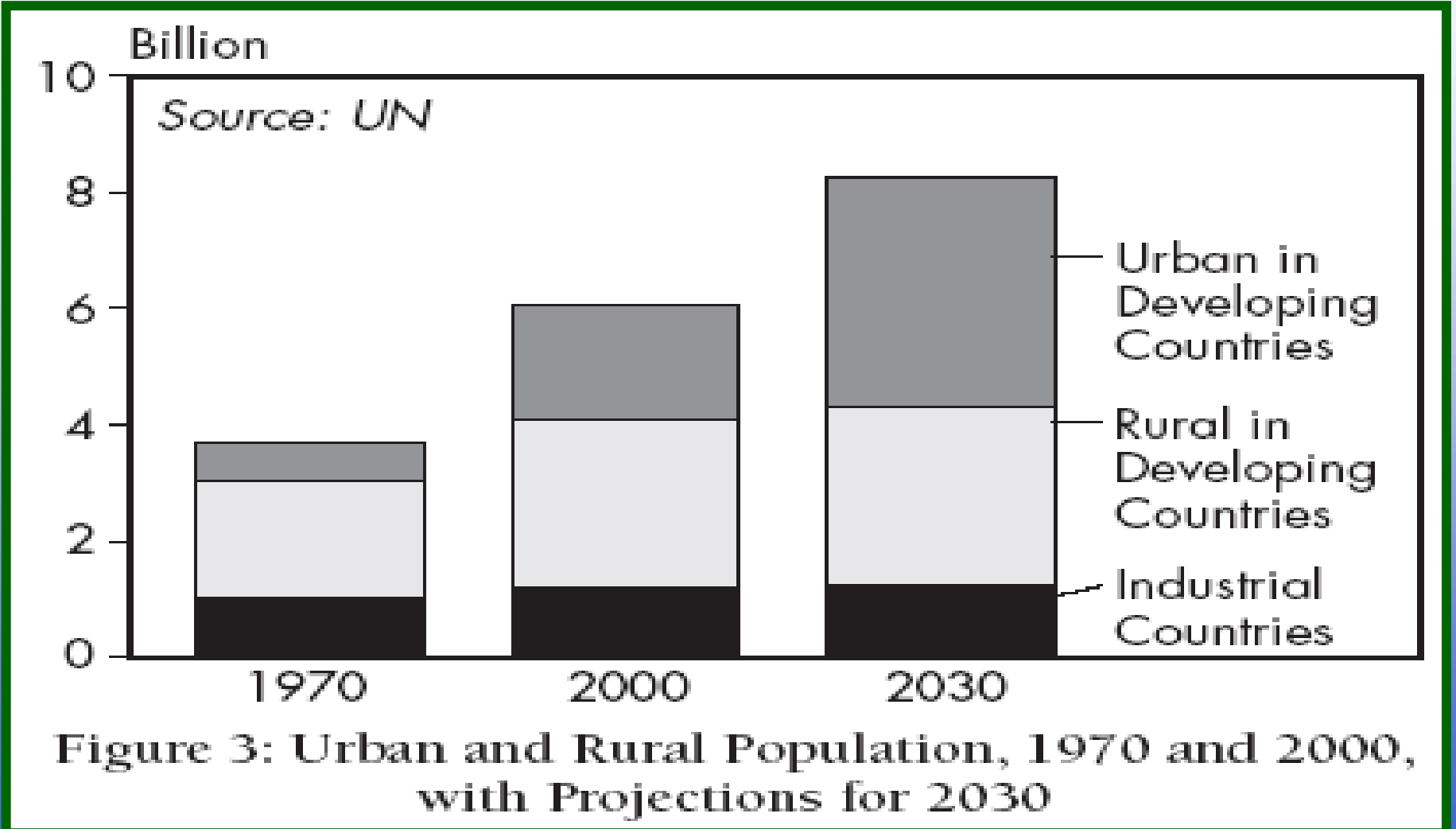
www.unfpa.org/publications/detail.cfm?ID=138&filterListType=3, 22.05.08

.... This report is based on an edited selection of presentations made at the Consultation organized by **UNFPA** in Princeton, New Jersey during September 30 - October 2, 2002 to discuss the linkages between population, reproductive health, gender and **poverty**. The report reflects current thinking on the on-going dialogue on the above themes.

DÜNYA NÜFUSU, 2011 ORTASINDA 7 MİLYARI AŞTI!

Nüfusun en hızlı büyüdüğü Afrika'da, yüzyılın ortalarına dek 2 milyar insan yaşıyor olacak. Yani günümüzden 2 kat çok. **Oysa Afrika ülkelerinin birçoğunda insanlar daha şimdiden yeterli beslenemiyor. Hızlı nüfus artışı, yoksulluğu birlikte getiriyor.** Vakıf, **aile planlaması** sayesinde Sahra'nın güneyindeki nüfus artışının 1/5 oranında düşürülebileceğini söylüyor. Gelişmekte olan ülkelerde **doğum kontrol yöntemleri** hakkında yeterli bilgisi olmayan **75 milyon kadın istemeden gebe kalıyor!**

Yoksul ülkelerde özellikle kentsel nüfus hızla çoğalıyor..

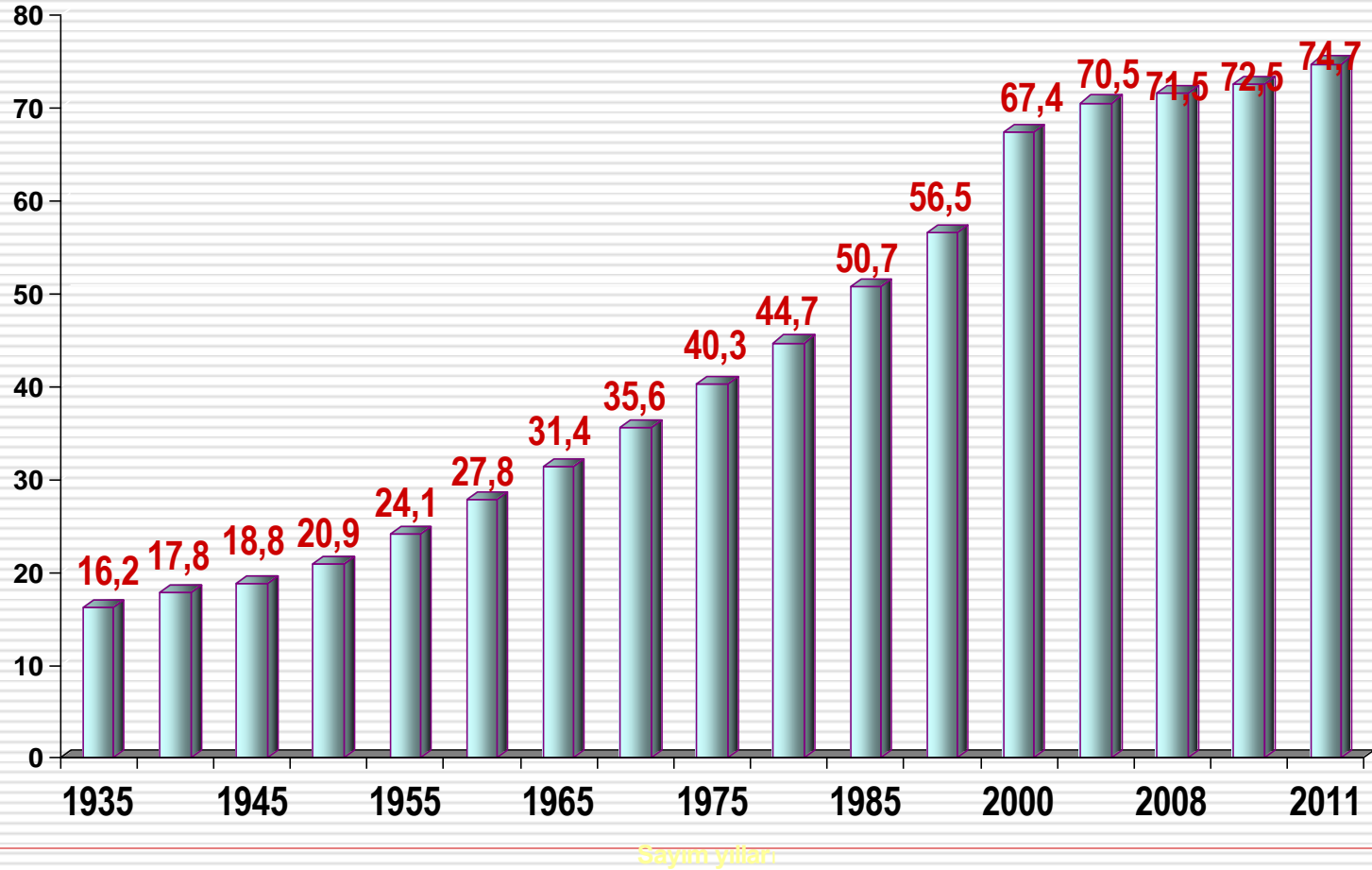
Indicators..	2000	2005	2010	2015	2020
Population (thousands)	66 668	71 209	75 145	79 004	82 887
Male population X 1000	33 676	35 913	37 840	39 726	41 611
Female population X 1000	32 992	35 296	37 305	39 279	41 276
Population sex ratio (males per 100 females)	102.1	101.7	101.4	101.1	100.8
Percentage aged 0-4 (%)	10.7	9.3	8.3	8.0	7.9
Percentage aged 5-14 (%)	19.4	19.8	18.1	16.1	15.1
Percentage aged 15-24 (%)	20.3	17.5	17.0	17.7	16.2
Percentage aged 60 or over (%)	8.4	8.9	9.7	10.9	12.4
Percentage aged 65 or over (%)	5.8	6.2	6.5	7.2	8.2
Percentage aged 80 or over (%)	0.6	0.8	1.1	1.3	1.4
Percentage of women aged 15-49 (%)	54.0	53.4	54.3	54.2	53.2
Median age (years)	24.9	26.8	28.8	30.6	31.8
Population density (per sq. km)	86	91	96	101	106

Indicators	2000-05	2005-10	2010-15	2015-20
Population change per year x 1000	908	787	772	776
Births per year, both sexes combined (thousands)	1 387	1 293	1 313	1 355
Deaths per year, both sexes combined (thousands)	428	456	491	529
Population growth rate (%)	1.32	1.08	1.00	0.96
Crude birth rate (per 1,000 populat.)	20.1	17.7	17.0	16.7
Crude death rate (per 1,000 populat.)	6.2	6.2	6.4	6.5
Total fertility rate (children per woman)	2.30	2.10	2.10	2.10
Net reproduction rate (per woman)	1.06	0.98	0.99	0.99
Infant mortality rate (per 1,000 births)	38.5	33.1	27.7	24.1
Life expectancy at birth, both sexes combined (years)	70.5	71.7	72.9	73.9
Life expectancy at birth, males	68.0	69.2	70.4	71.4
Life expectancy at birth, females	73.2	74.4	75.6	76.6

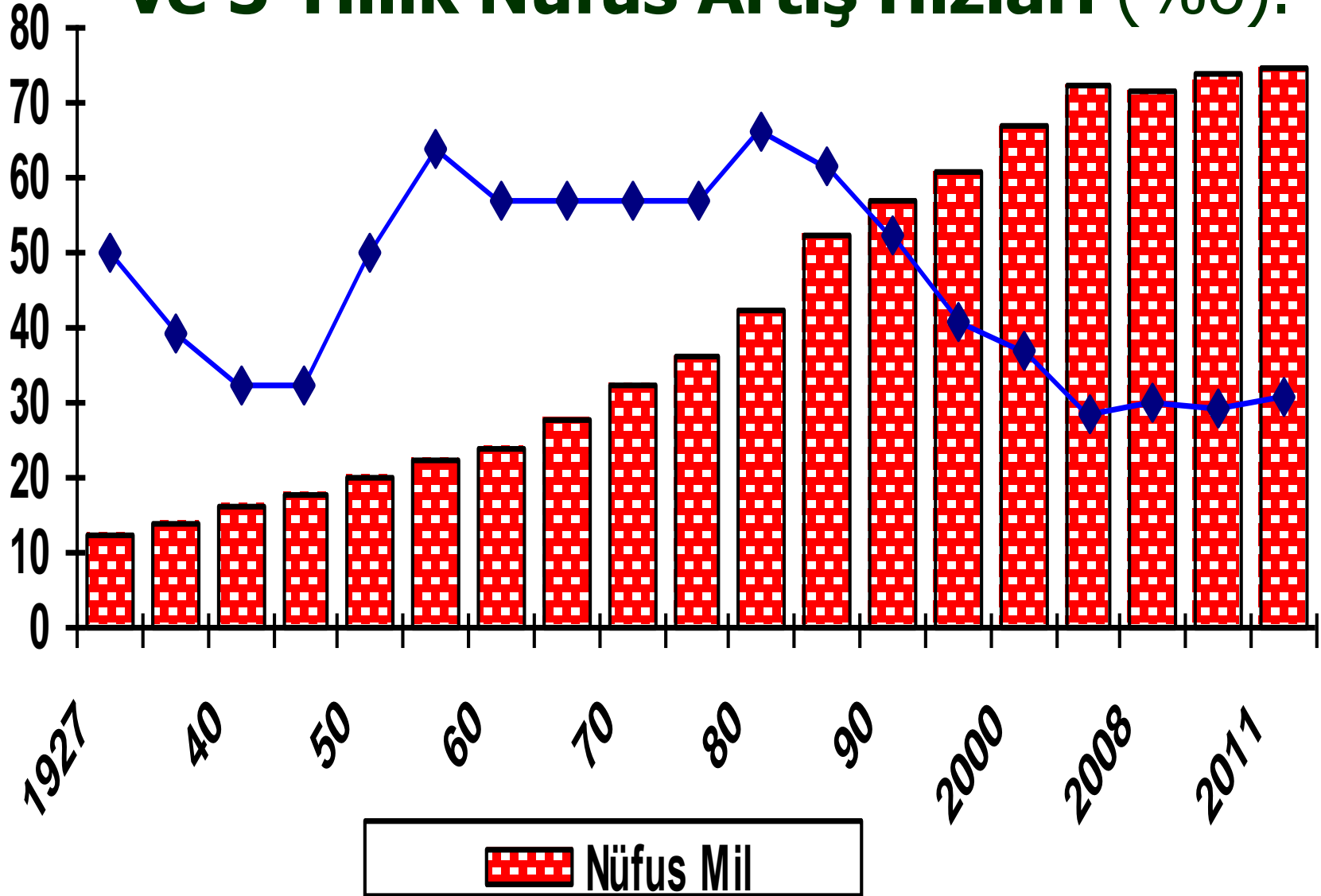
Toplam Nüfus Büyüklüğü

1927-2011

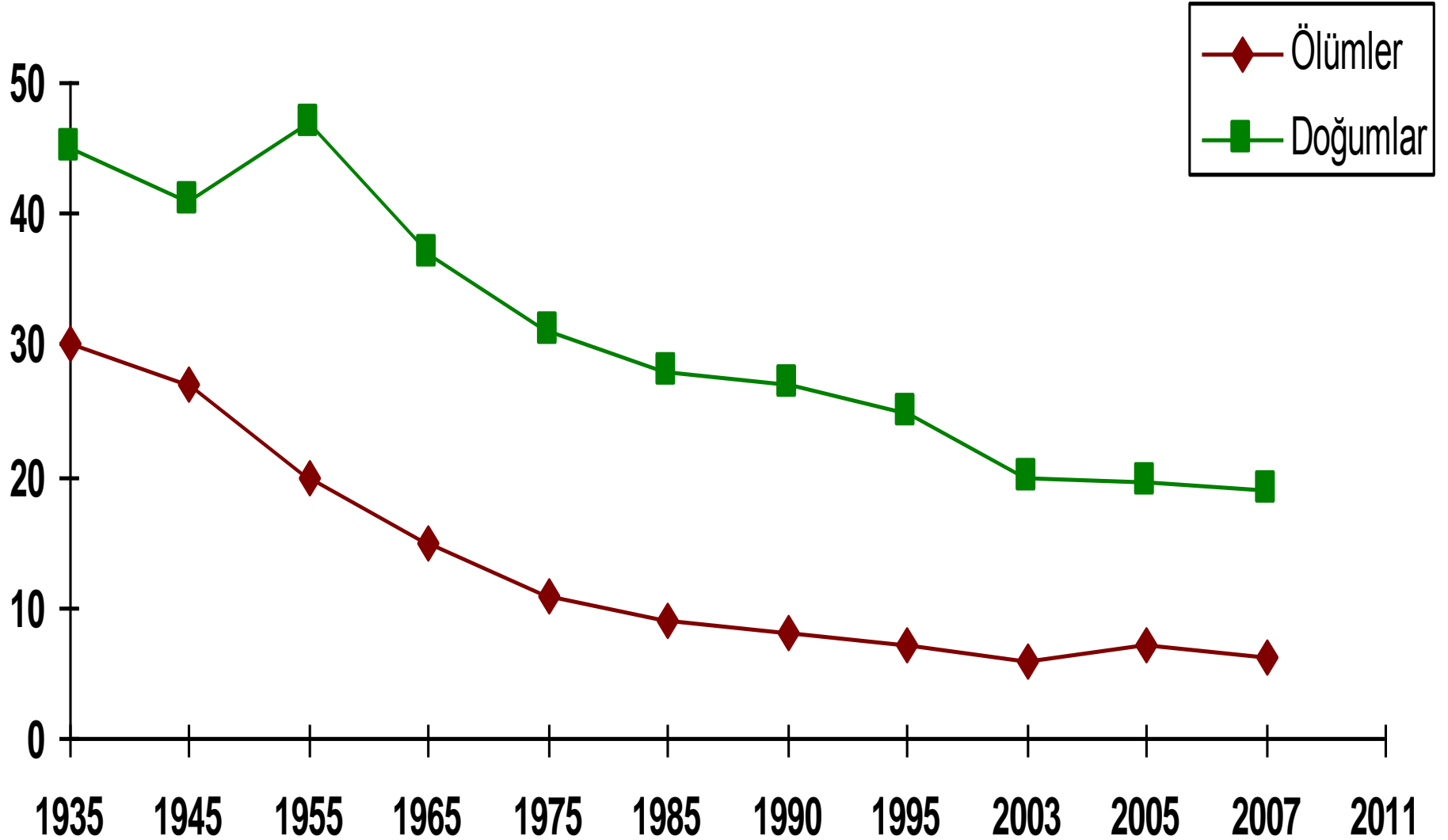
Milyon

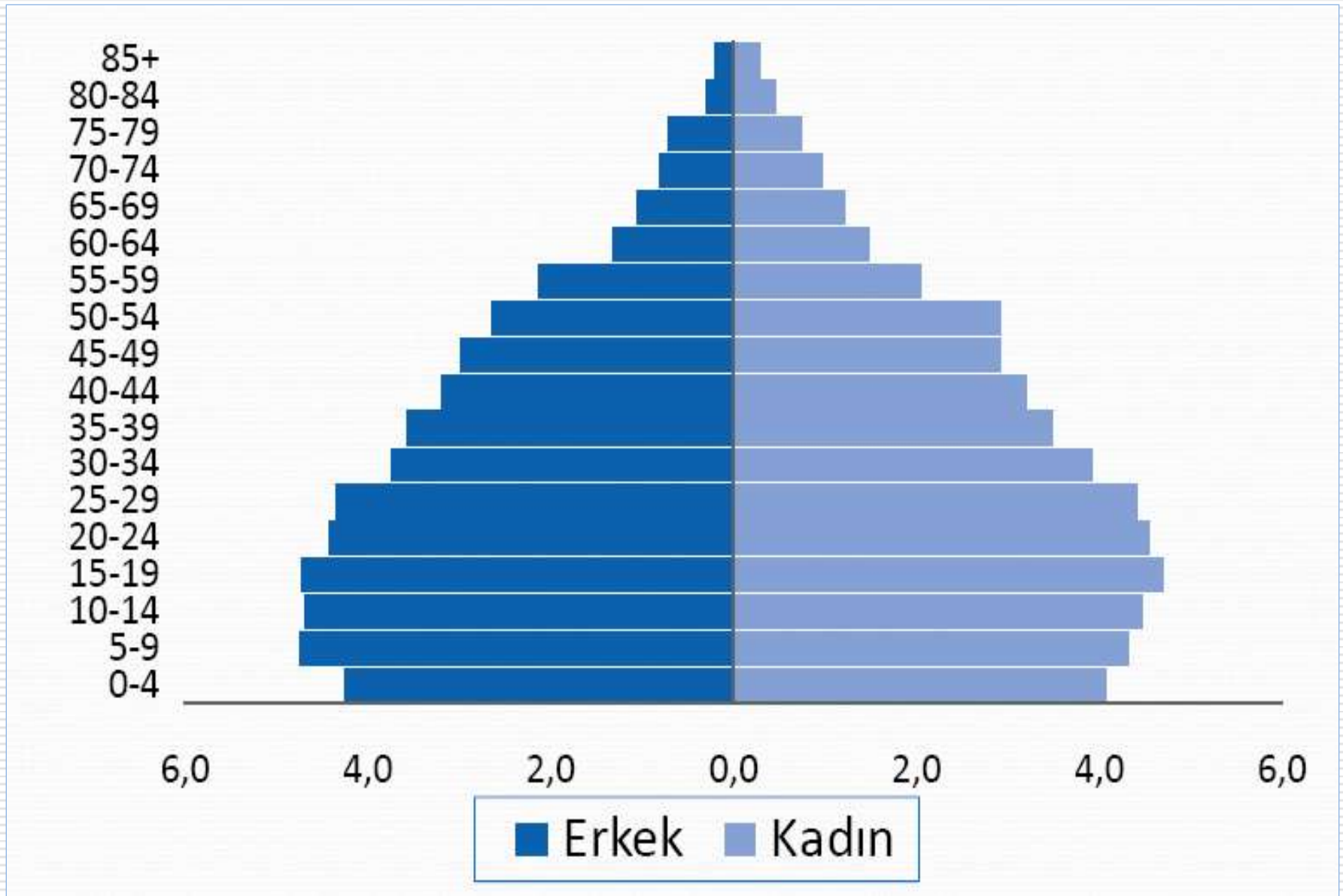
Sayım Yıllarına Göre Türkiye Nüfusu ve 5 Yıllık Nüfus Artış Hızları (%0).

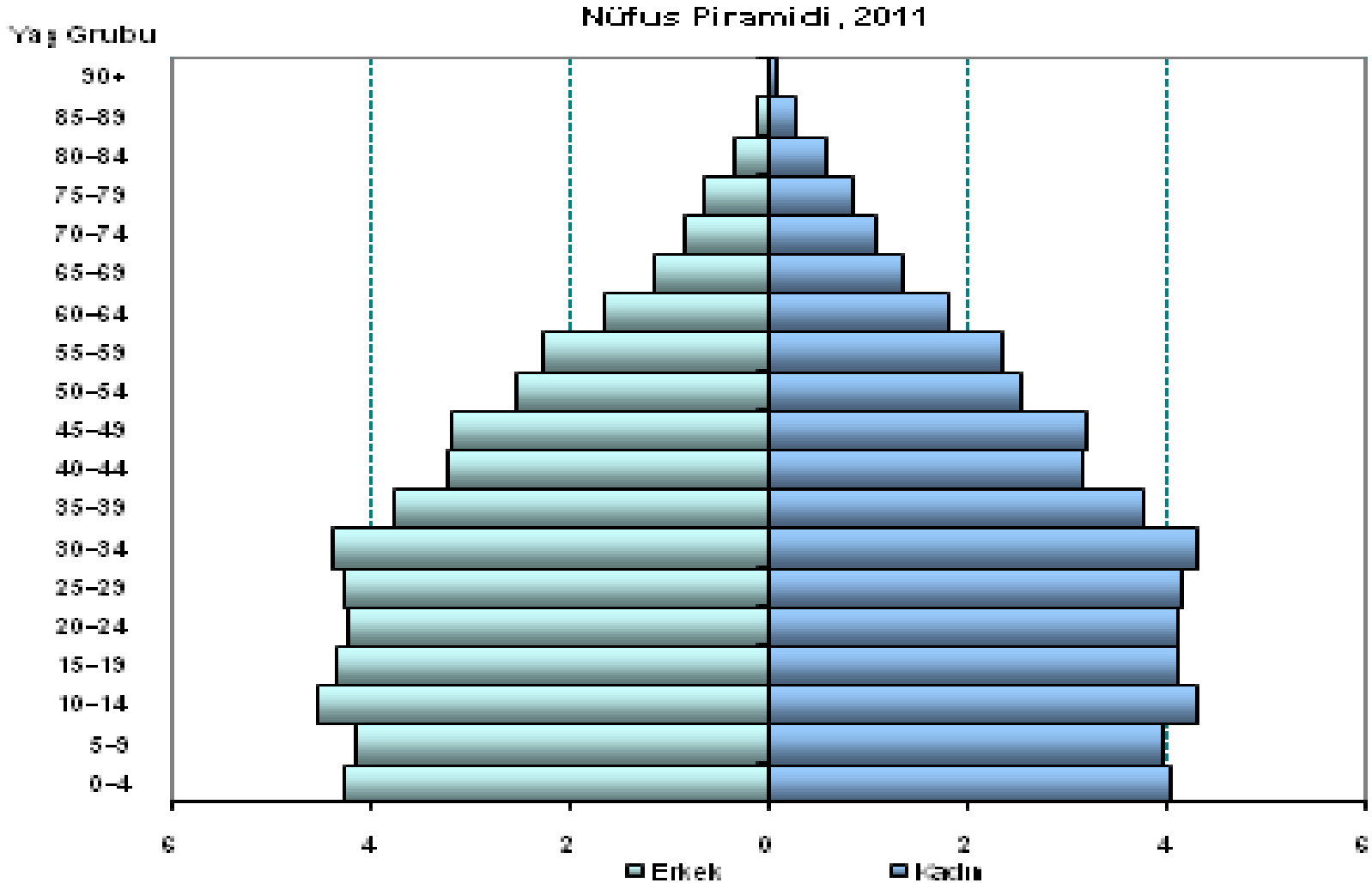
Türkiye'de Son 75 Yılın Doğum ve Ölüm Eğrileri.

Nüfus Piramidi (TNSA-2008)

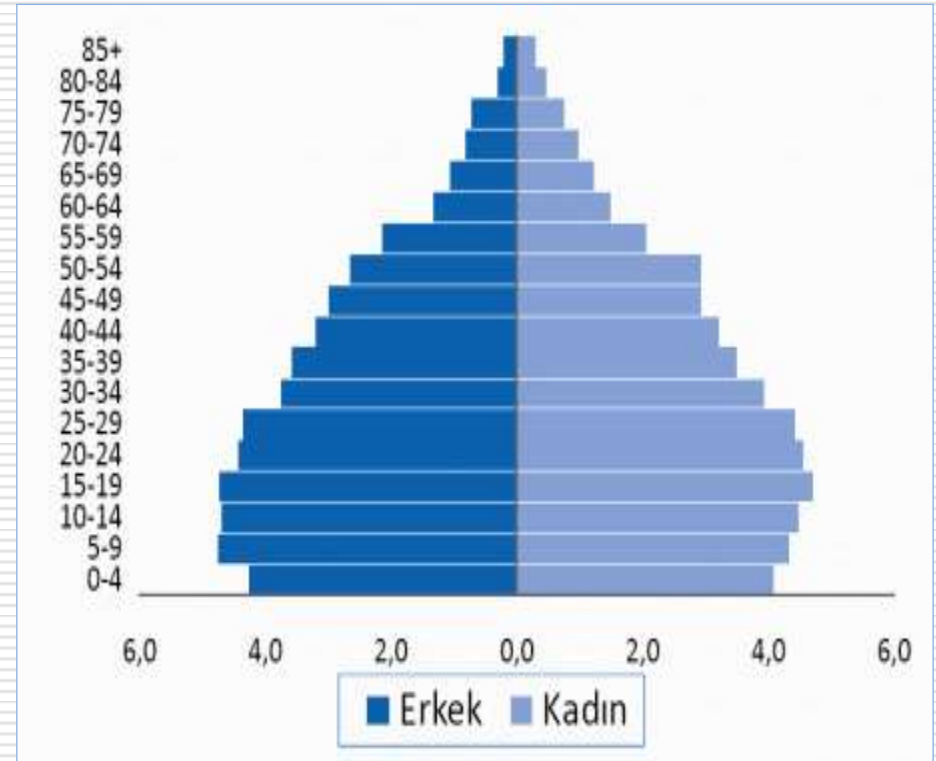
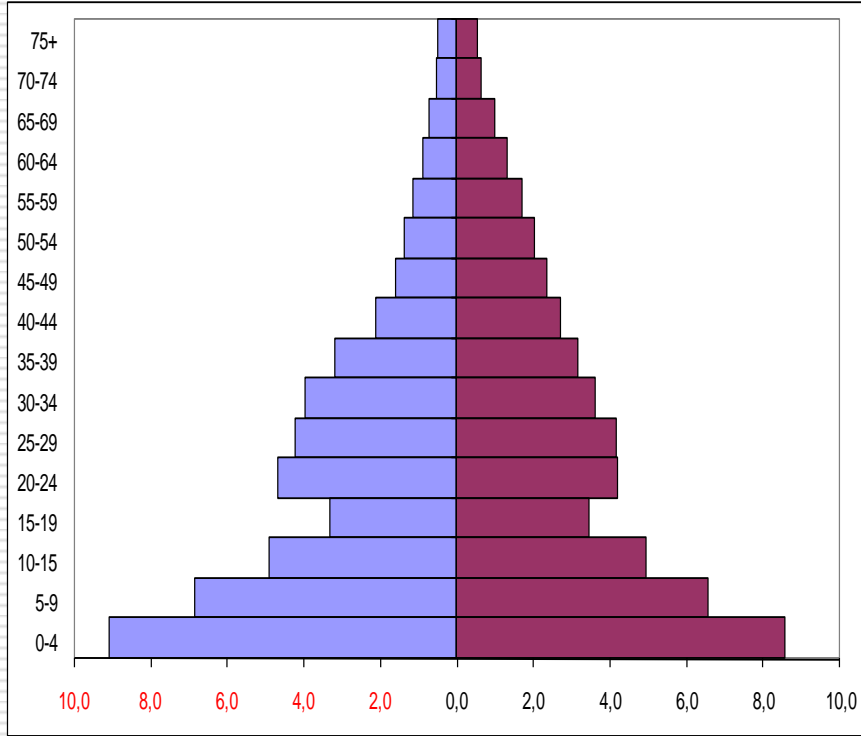

Nüfus Piramidi (TÜİK-2011)

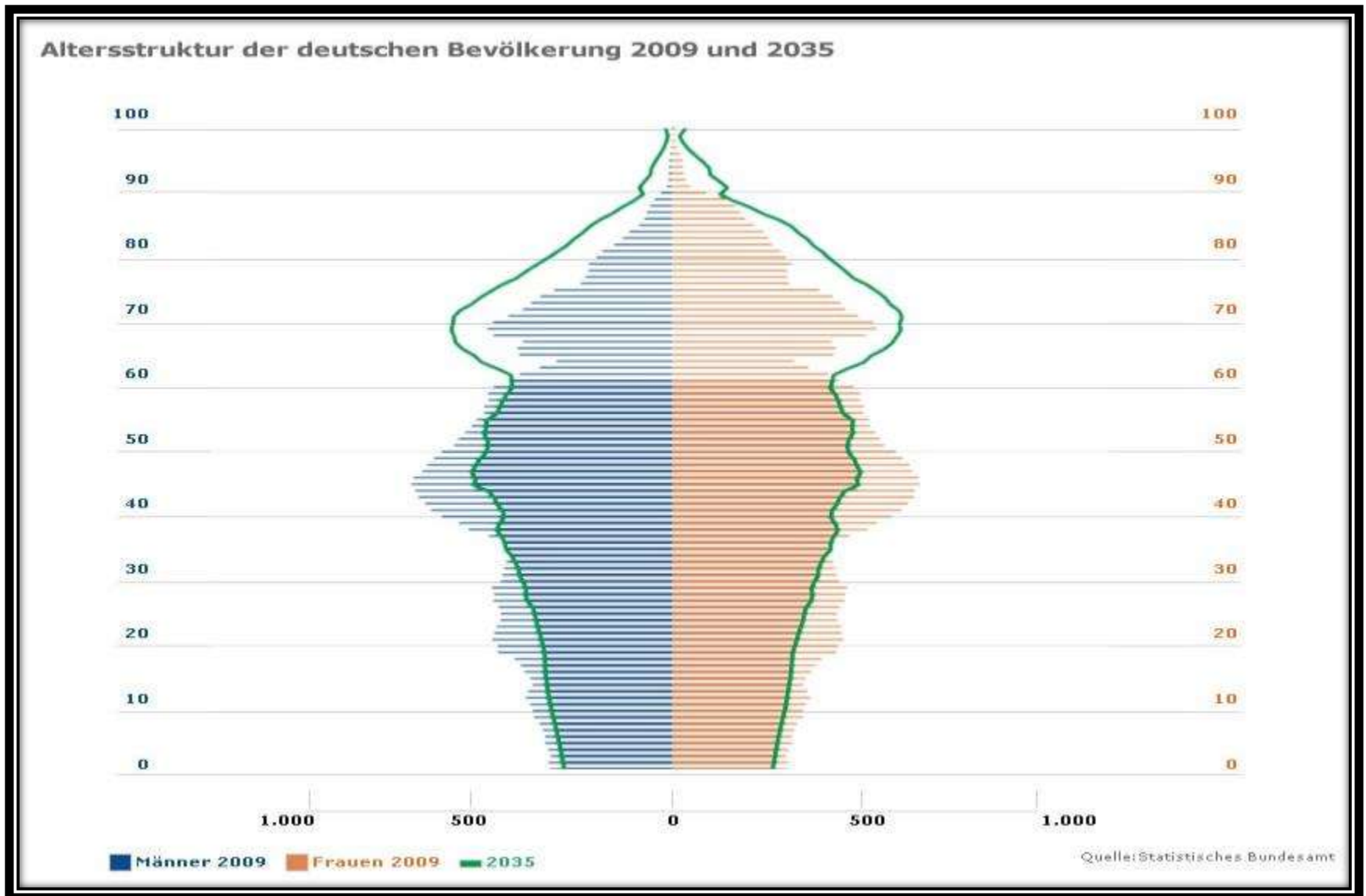

31 Aralık 2011'de Türkiye nüfusu 74.724.269 kişidir.

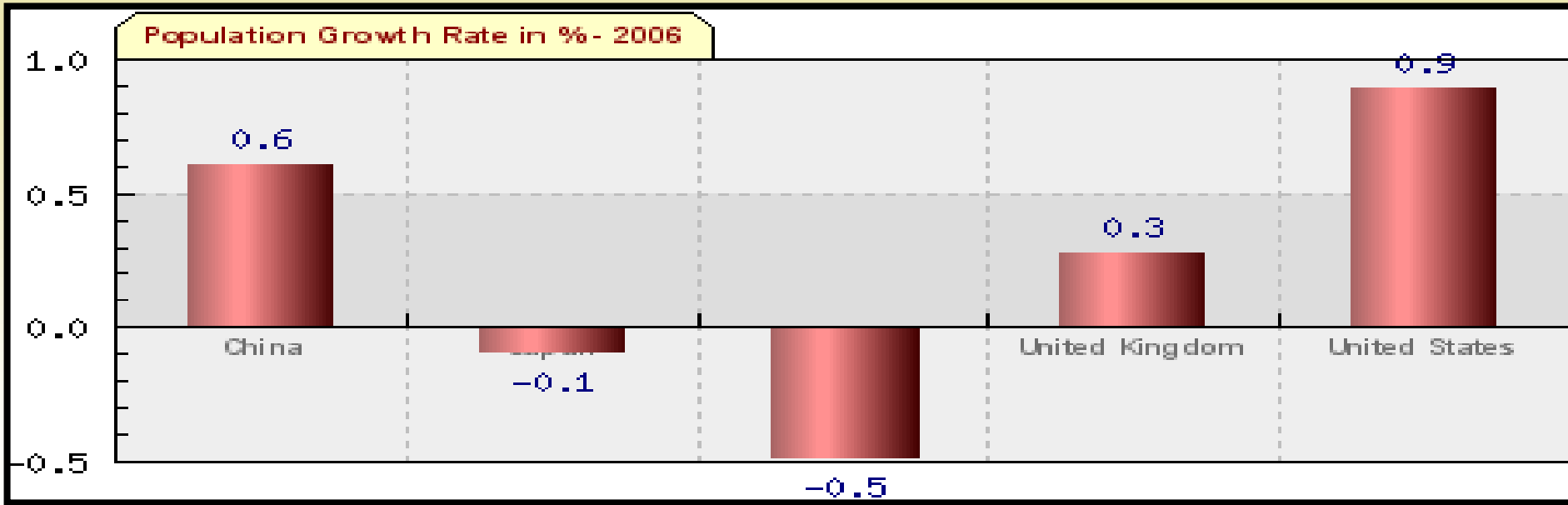
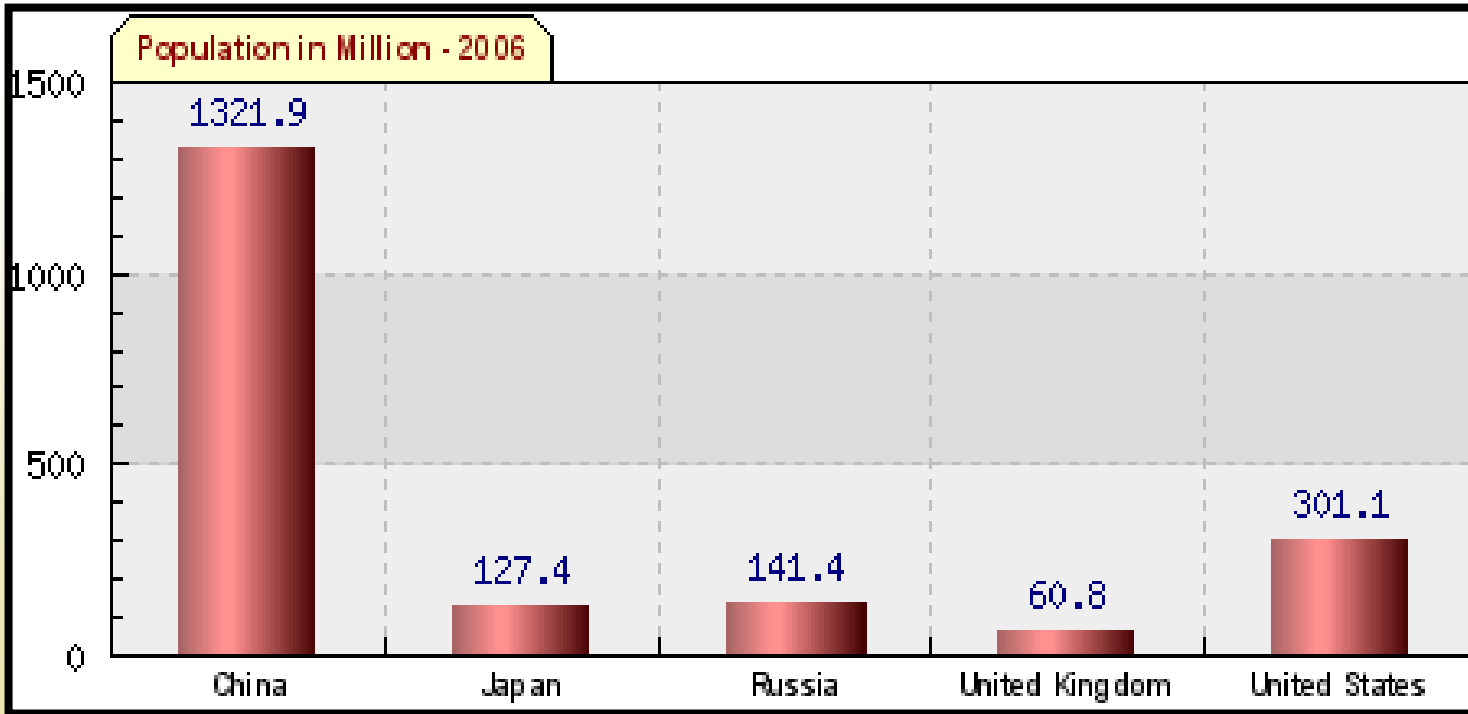
Nüfus Piramidi 1935-2008

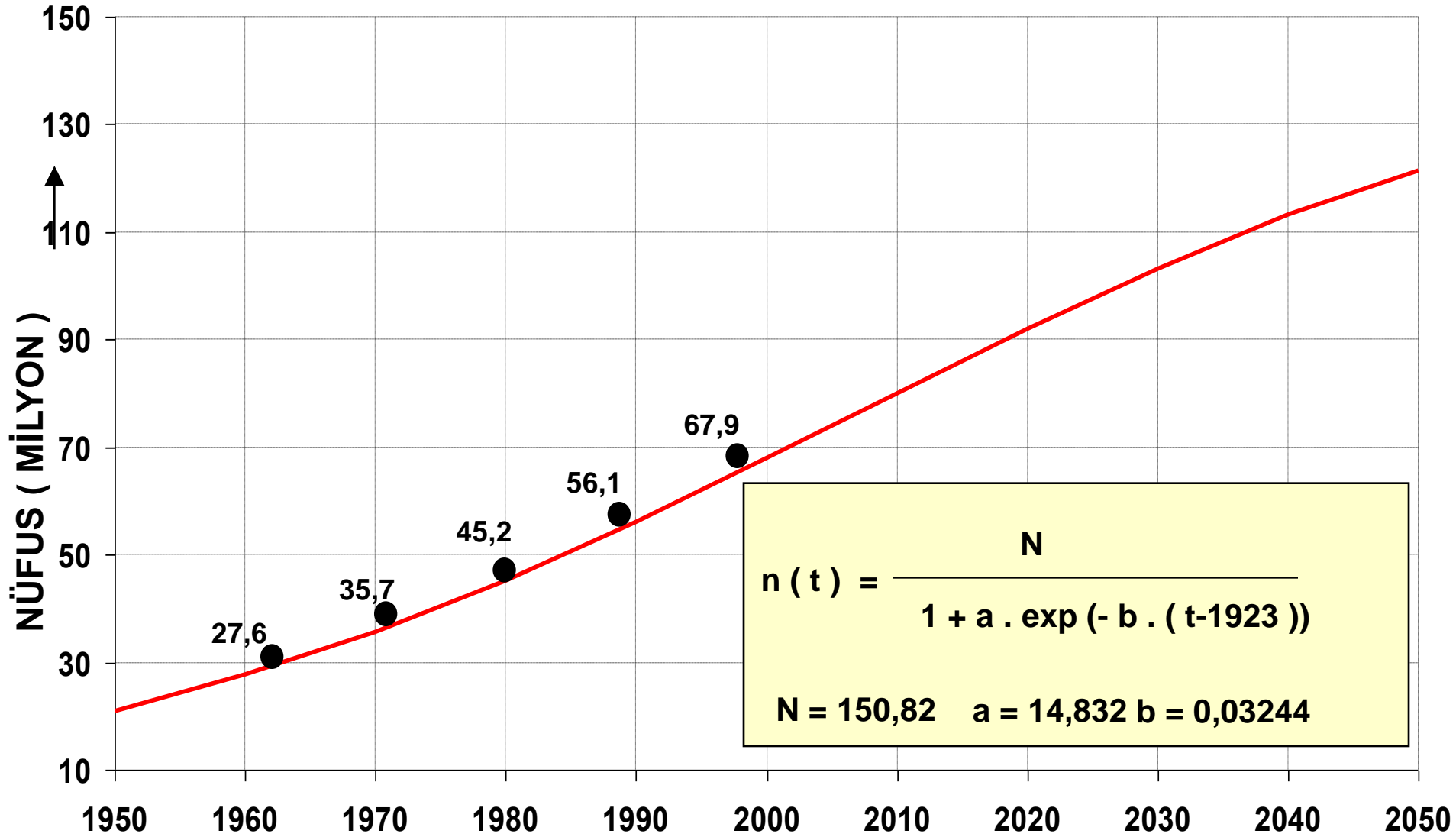
Almanya nüfusu 2009→2035

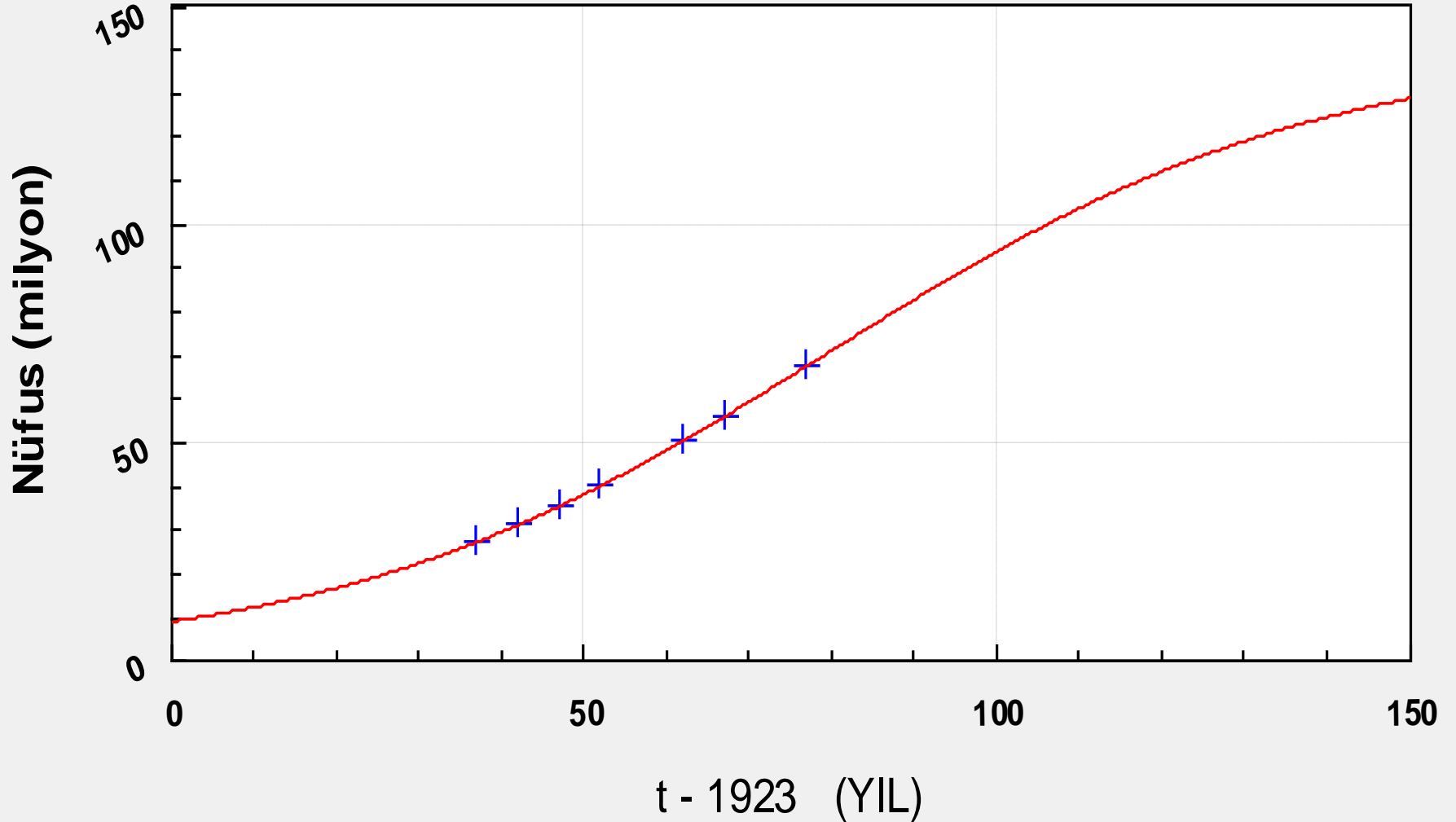
5 Önemli Ülkede Nüfus ve Nüfus Artış Hızı

TÜRKİYE'de NÜFUS GELİŞİMİ

Türkiyenin Nüfusu

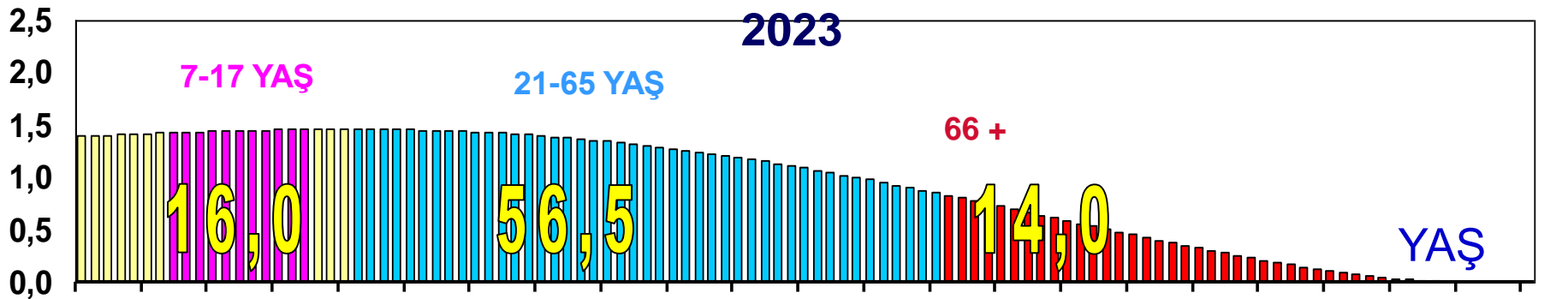
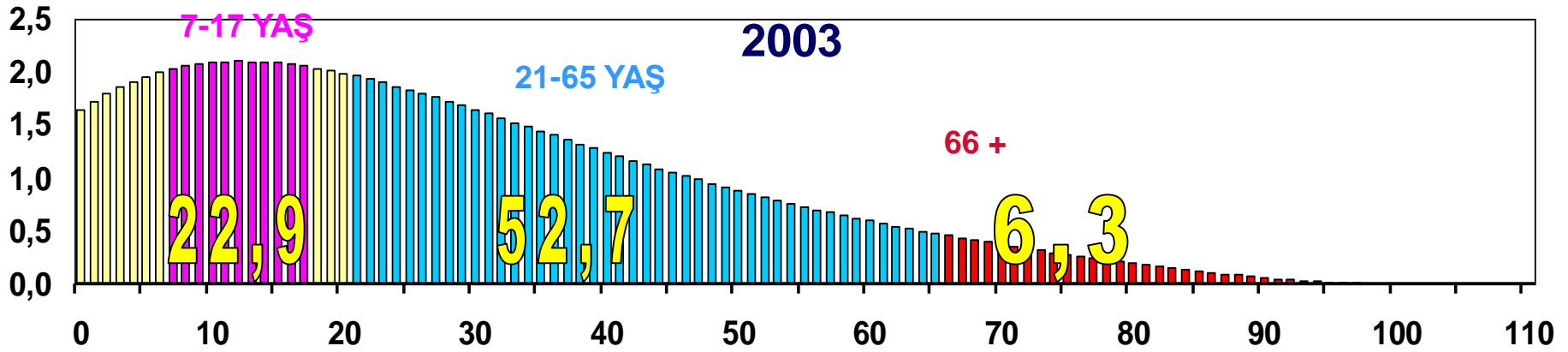
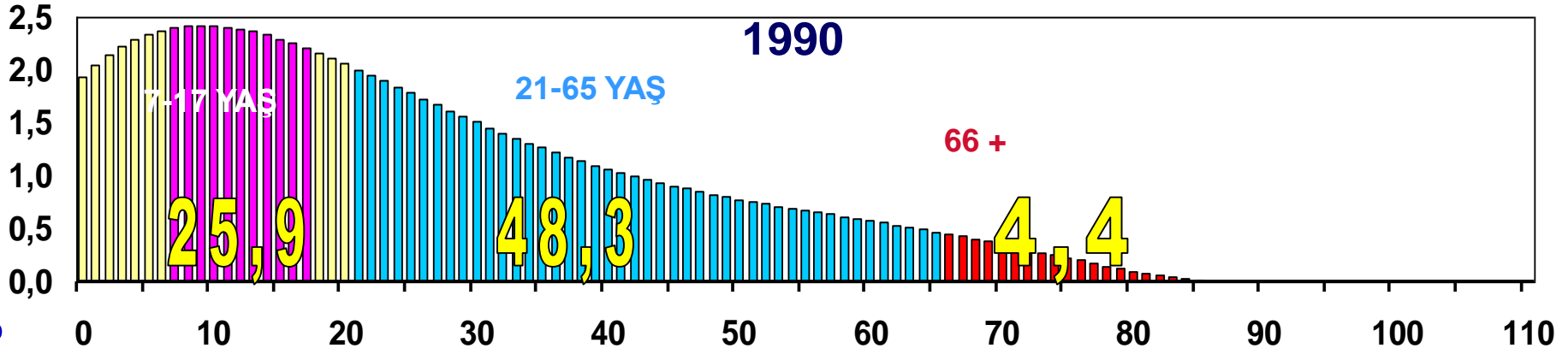

8 çocuklu ailelerden yalnızca biri..

Çıplak amaç : Toplumun kalabalık, niteliksiz bir "sürü" ye dönüştürmek !?

TÜRKİYE NÜFUS DAĞILIMI

DÜNYA

TÜRKİYE

NÜFUS

1000

11

TOPRAK, SU

1000

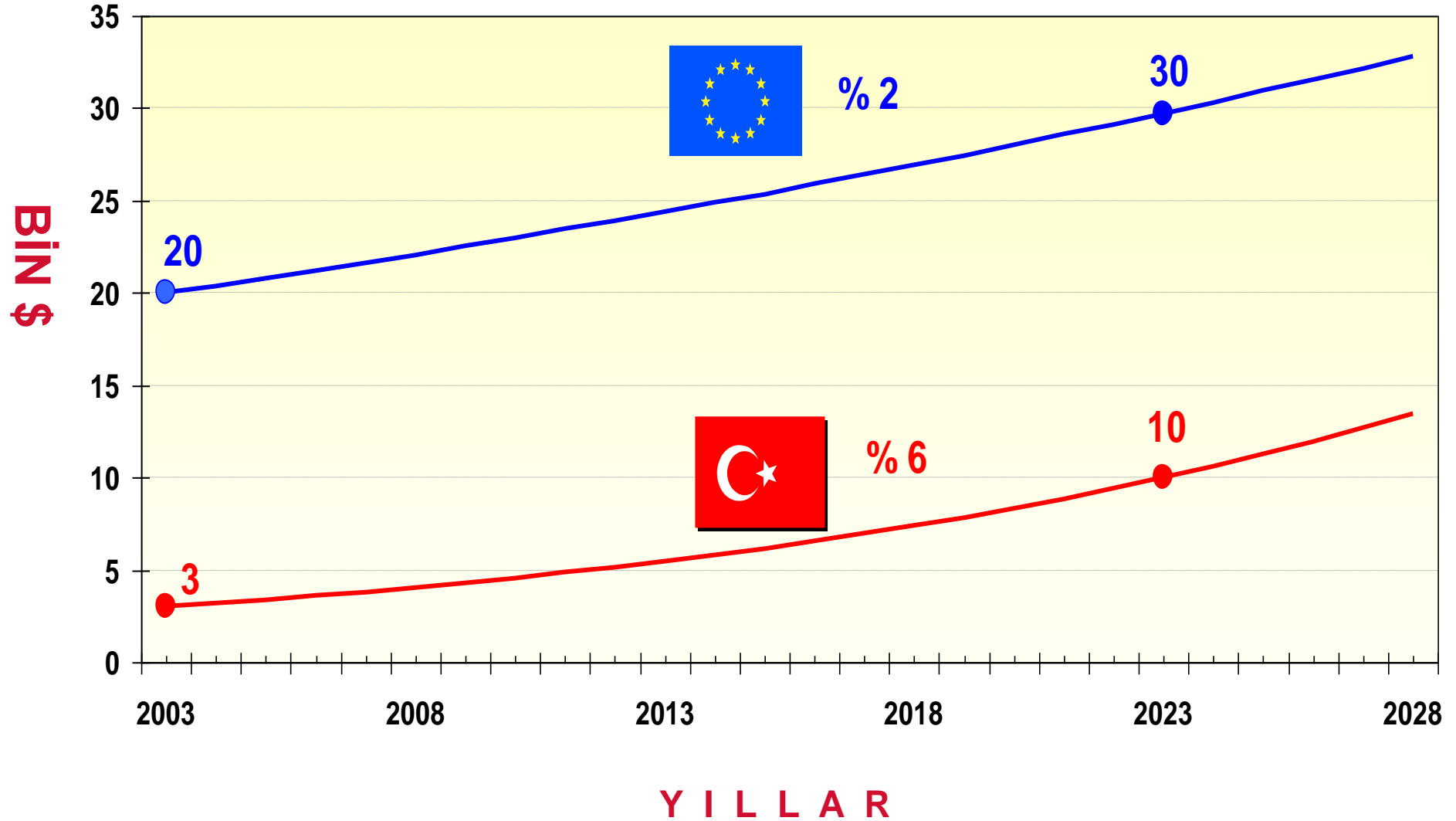
6

ENERJİ

1000

2

KİŞİ BAŞINA GELİR (GSMH / NÜFUS)

NÜFUS POLİTİKALARIMIZ

- 1955'lerde isteyerek düşüğe bağlı anne ölümlerindeki ürküen artış dikkat çekti ve **Pro-natalist** olan nüfus politikalarının değiştirilme çalışmaları başlatıldı. Prof. Nusret Fişek ve Dr. Z. Tahir Burak öncülük ettiler..

- 1965; ilk **Anti-natalist Nüfus Planlaması Yasası** (557 sayılı yasa) yürürlük aldı..
- Kontraseptif Yöntemler (*cerrahi sterilizasyon* dışında) serbestleşti.
- İsteyerek düşük ve cerrahi sterilizasyona yalnızca zorunlu tıbbi nedenlerle izin verildi.

**TÜRKİYE, 2011'de Yaklaşık 80 MİLYON NÜFUSLA
EN KALABALIK ÜLKELER ARASINDA 13. SIRAYA OTURDU !**

MÜJDELER OLSUN SONUNDA BAŞARDIK !

1. ÇİN 2. HİNDİSTAN 3. ABD 4. ENDONEZYA 5. BREZİLYA
6. RUSYA 7. PAKİSTAN 8. JAPONYA 9. BENGLADEŞ,
10. NİJERYA 11. MEKSİKA 12. ALMANYA **13. TÜRKİYE!**

1. SIRADAKİ ÇİNİN NÜFUSU 1,3 MİLYAR..

DÜNYA TOPLAM NÜFUSU 6,8 MİLYAR.

Her 5 kişiden 1'i Çin'li!

DÜNYADA ORTALAMA YAŞAM SÜRESİ 70 YIL,

Türkiye'de 73.

KADIN BAŞINA ORTALAMA ÇOCUK SAYISI 2,8;

Türkiye'de 2,9. (Prof. Dr. Ali Ercan, 19.01.10)

DÜNYA'DAKİ 120 ÜLKE ARASINDA, "GELİŞMİŞLİK" SIRALAMASINDA TÜRKİYE 92. SIRADA

Bu gidişle, 2030'da Dünya nüfusu 10 milyar,
Türkiye'nin nüfusu 100 milyon oluyor..

Dünya'daki her bin kişiden **12'si**

Türkiye'de yaşıyor,

ancak Türkiye'nin toprakları ve suları

Dünya topraklarının ve sularının

binde 6'si dolayında.

Enerji kaynakları bakımından durum

daha da ürkünç; yalnızca **binde 2!**

*BM Kasım 2011 HDI (**İnsansal Gelişim İndeksi**) Verileri*

SONUÇTA;

- ☆ Kontraseptif Yöntem kullanımı arttı.
- ☆ Yasal olmamasına karşın
“isteyerek düşük” hızı giderek arttı.
- ☆ İstemli / uyarılmış (*induced, provoked*)
düşüklere bağlı anne ölümleri sürdü..
- ☆ 557 Sayılı Yasa'nın gereksinime
yanıt vermediği gerçeğinden kalkarak,
değiştirilmesi çalışmaları başlatıldı.

1983 : İkinci Anti-natalist Nüfus Planlaması Yasası (2827 Nolu Yasa)

- ✿ Kontraseptif Yöntemlerin daha yaygın kullanılmasını sağlamak için Ebe ve Hemşirelere yetki verilmesi.
- ✿ 10 hafta dahil isteyerek düşüğe izin verilmesi : MR!
- ✿ İsteyerek düşük yaptırmada Pratisyen Hekimlere yetki verilmesi (< 10 hafta)
- ✿ Cerrahi sterilizasyonun serbest olması : Vazektomi, tüp bağlama

**2827 sayılı yasa;
KADIN SAĞLIĞINI
KORUMAYI ve
İYİLEŞTİRMEYİ
HEDEFLEYEN
KAPSAMLI-
ÖZGÜRLÜKÇÜ
BİR YASA**

BÜYÜK NÜFUS MU, NİTELİKLİ NÜFUS MU?

Çağımızda, ülke nüfusunun sayısal büyüklüğü, tek başına, o ülkenin gücünün yeterli göstergesi değildir. Gelişen teknoloji, nüfusun yapısının ve niteliğinin önemini öne çıkarmıştır. Nüfusun büyüklüğü ve özellikleri ekonominin sektörel yapısını ve büyüme oranını etkilemektedir.

Nüfus politikaları,

ekonomik, sosyal ve ekinsel (*kültürel*)
kalkınmanın ayrılmaz parçasıdır.

Temel amaç, insanların yaşam niteliğini
artırmaktır. Bu da ancak,

“sürdürülebilir yaşam” ile

(*sustainable life*) gerçekleştirilebilir.

Sürdürülebilir yaşamı olumsuz etkileyen
en önemli etmen ise **“hızlı nüfus artışı”**
dır! «*Sürdürülebilir kalkınma*» aldatıcıdır.

Gerçek büyüme hızı = GSMH artışı - NAH !

Gelişmekte olan ülkelerde yüksek nüfus artış hızı (NAH), ulusal tasarrufu zorlaştırmaktadır. Oysa, bu ülkelerin kalkınabilmesi için altyapı, eğitim, sağlık gibi alanlarda yatırımların artırılması gerekmektedir. Ayrıca, artan işgücüne istihdam olanağı yaratmak yeni yatırımlara (1 kişiye iş = ~50 bin \$ yatırım!) bağlıdır.

ACI GERÇEKLER..

Dünyada yılda yaklaşık 600 000 kadın gebelik, doğum ya da loğusalık döneminde doğrudan veya dolaylı olarak doğurganlığa bağlı nedenlerle yaşamını yitirmektedir. Bu rakan her 95 ölümden 1'idir!

Dünyada her yıl yaklaşık 20 milyon kadın, doğurganlıkla ilgili olaylar sonucu süregen hasta ya da sakat kalmaktadır. .

Dünyada Her Gün

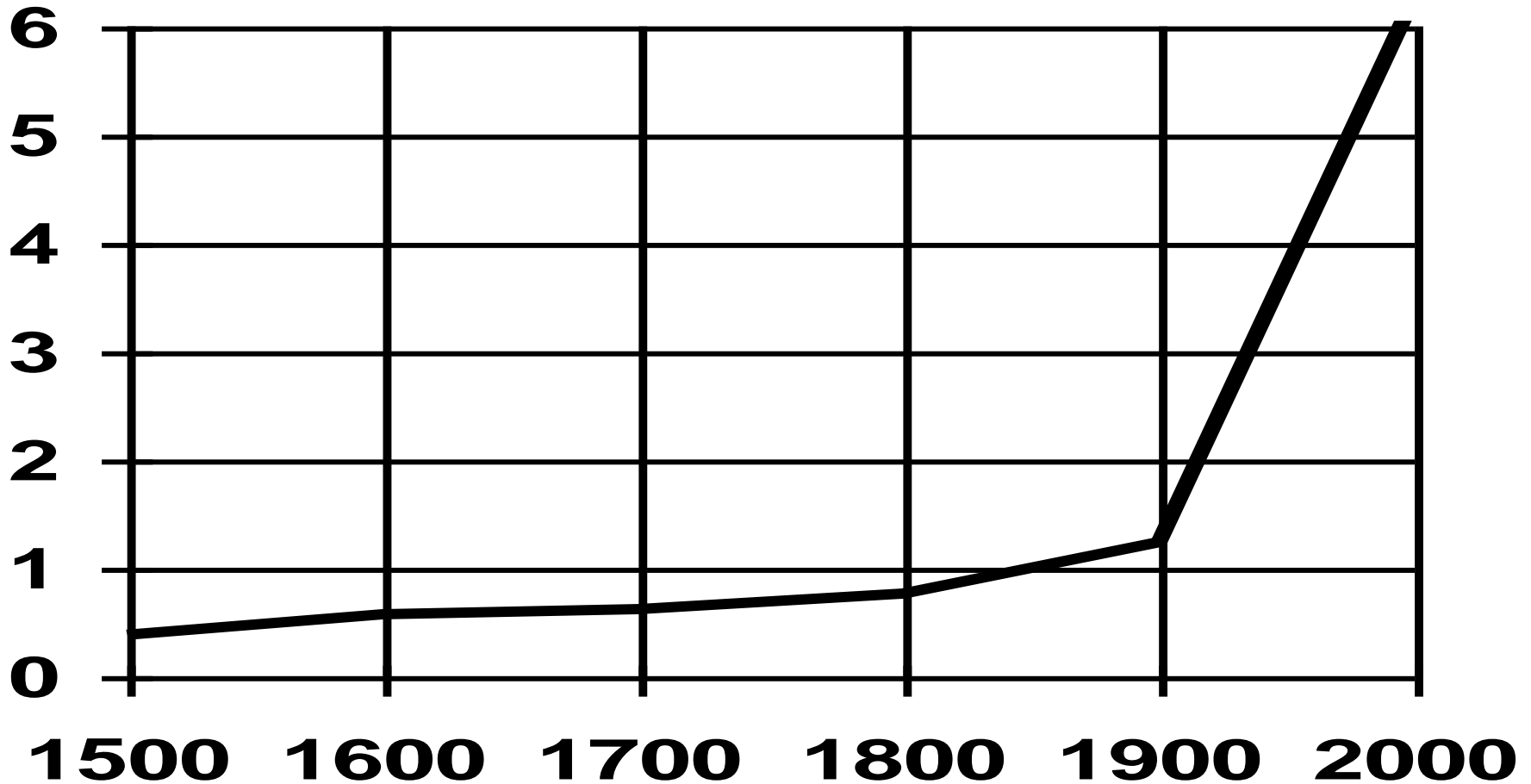
1 Dakikada

Gebeliğe bağlı nedenlerle

1 Kadın

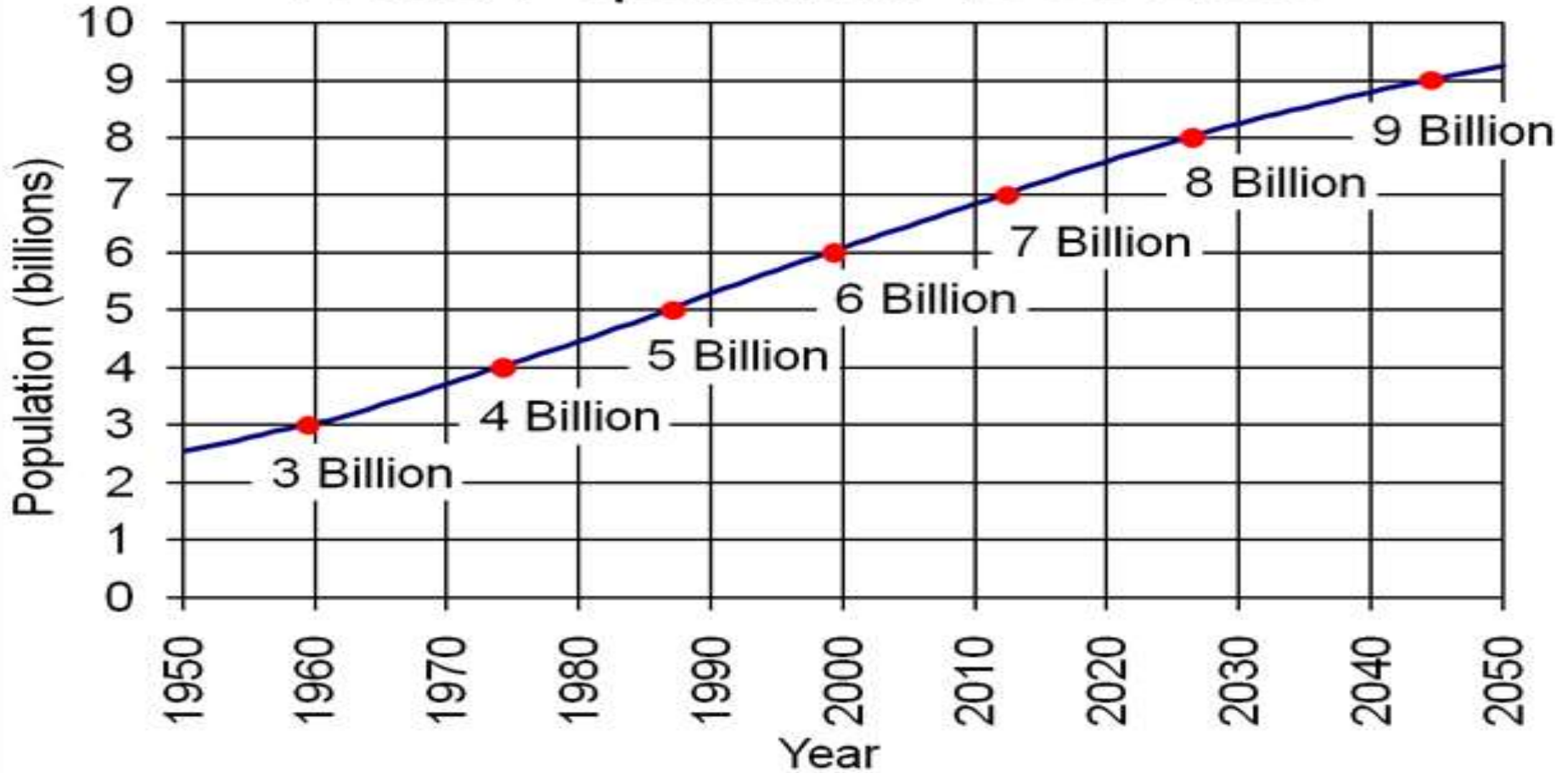
ÖL-dürül-MEKTEDİR !!!!

Çağlar Boyu Dünyada Nüfus Artışı...

100 Yılda Dünyada Nüfus Artışı

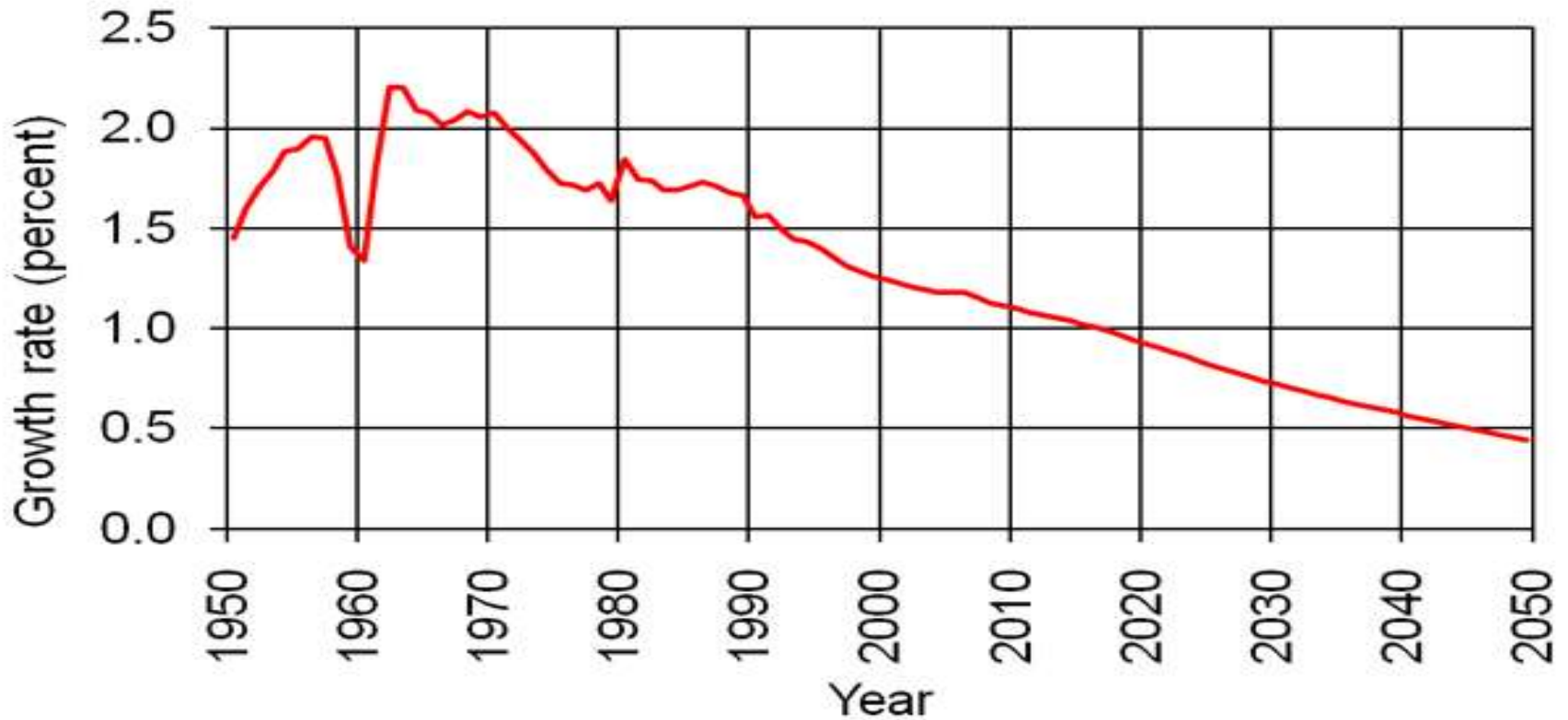
World Population: 1950-2050

Source: U.S. Census Bureau, International Data Base, December 2010 Update.

100 Yılda Dünya Nüfus Artış Hızı

World Population Growth Rates:
1950-2050

Source: U.S. Census Bureau, International Data Base, December 2010 Update.

Total Population of the World by Decade

1950 – 2050 U.S. Census Bureau, International Database.

www.infoplease.com/ipa/A0762181.html, 17.01.09

<u>Year</u>	<u>Total world population (mid-year figures)</u>	<u>10 year growth rate (%)</u>	<u>Country</u>	<u>Population</u>
1950	2,556,000,053	18.9%	1. China	1,330,044,605
1960	3,039,451,023	22.0	2. India	1,147,995,898
1970	3,706,618,163	20.2	3. United States	303,824,646
1980	4,453,831,714	18.5	4. Indonesia	237,512,355
1990	5,278,639,789	15.2	5. Brazil	196,342,587
2000	6,082,966,429	12.6	6. Pakistan	172,800,051
2010 ¹	6,848,932,929	10.7	7. Bangladesh	153,546,901
2020 ¹	7,584,821,144	8.7	8. Nigeria	146,255,306
2030 ¹	8,246,619,341	7.3	9. Russia	140,702,094
2040 ¹	8,850,045,889	5.6	10. Japan	127,288,419
2050 ¹	9,346,399,468	—	11. Mexico	109,955,400
			12. Philippines	96,061,683
			13. Vietnam	86,116,559
			14. Ethiopia	82,544,838
			15. Germany	82,369,548
			16. Egypt	81,713,517
			17. Turkey	71,892,807
			18. Congo, Dem. Rep.	66,514,506
			19. Iran	65,875,223
			20. Thailand	65,493,298

World population characteristics-5

- **Armed conflict** continues to blight the lives of millions: since 1990, 3.6 million people have died as a result of **civil wars and ethnic violence**, more than 16 times the number killed in wars between states.
- *Civilians have accounted for more than 90% of the casualties—either injured or killed—in post-cold war conflicts.*
- 90 countries are affected by **landmines** and unexploded ordinance, with rough estimates of 15,000 to 20,000 mine victims each year.

www.infoplease.com/ipa/A0004373.html, 17.01.09

World population characteristics-6

HIGHEST GDP PER CAPITA (PPP in U.S. dollars): 2008

1.	Qatar	87,600
2.	Luxembourg	79,400
3.	Kuwait	55,900
4.	Norway	53,300
5.	Brunei	51,000
6.	Singapore	49,900
7.	Ireland	46,600
8.	United States	45,800
8.	Iceland	40,400
9.	Switzerland	40,100
10.	Austria	39,300

LOWEST INFANT MORTALITY RATE (deaths per 1,000 births): 2008

1.	Singapore	2.3
2.	Sweden	2.8
	Japan	2.8
4.	Iceland	3.2
	Macau S.A.R.	3.2
6.	France	3.4
7.	Finland	3.5
	Anguilla	3.5
9.	Norway	3.6
10.	Andorra	3.7

LOWEST GDP p.c. PPP in U.S. dollars): 2008

1.	Zimbabwe	\$200
	Congo,	
	Democratic	
	Republic of the	300
	Burundi	300
4.	Liberia	500
	Somalia	600
6.	Sierra Leone	600
	Guinea-Bissau	600
	Ethiopia	700
	Niger	700
	Central African	
	Republic	700
	Mozambique	800

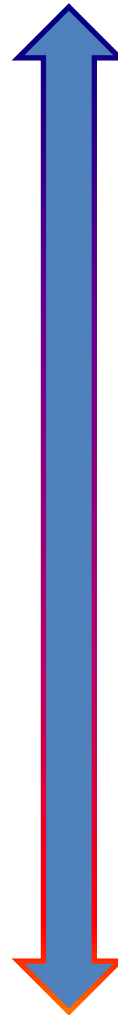
World population characteristics-7

HIGHEST LIFE EXPECTANCY (in years): 2007

1.	Andorra	82.7
2.	Japan	82.1
3.	San Marino	81.9
	Singapore	81.9
4.	Hong Kong S.A.R.	81.8
5.	Australia	81.5
6.	Canada	81.2
7.	France	80.9
8.	Sweden	80.7
	Switzerland	80.7
	Guernsey	80.7

LOWEST LIFE EXPECTANCY (in years): 2007

1.	Swaziland	32.0
2.	Angola	37.9
3.	Zambia	38.6
4.	Lesotho	40.2
5.	Sierra Leone	40.9
6.	Mozambique	41.0
7.	Liberia	41.1
8.	Djibouti	43.3
9.	Malawi	43.5
10.	Central African Republic	44.2

Dünya nüfusunun gelişimi-1

Grafikte, kıtalarda yaşayan insanların ve Dünya toplam nüfusunun 1950'den başlayarak gelişimi ve (iyimser-karamsar modellerle) ileriye doğru öngörüsü verilmiştir. Dünyanın 2010'da nüfusu 6,84 milyar ve yıllık nüfus artış hızı binde 11,35 tir. Bu hız binde 8'lere dek düşecek ama, buna karşın 2050'lere doğru Dünya nüfusu 10 milyar sınırına dayanacaktır. **Dünya, doğal kaynaklarıyla bu nüfusu kaldırabilecek mi?** Gittikçe zorlaşan çevre koşullarında bu nüfus artışı sürdürülebilecek mi? Kritik sorular.

«Her aileye 1 çocuk» tek çözüm !

(Prof.Dr. D. Ali ERCAN, 4.9.10, e-ileti)

Dünya nüfusunun gelişimi-2

Bu grafikte özellikle Afrika nüfusunun son 60 yılda 5 katına çıktığı hemen göze çarpıyor.. $5^{(1/60)} = 1,027$ Demek ki ortalama yıllık nüfus artış hızı binde 27 olmuş. Ortalama yaşam süresinin 50 yıl dolayında olduğu bu kıtada kadın başına çocuk sayısının 3,40 olduğu hesaplanabilir: $0,027 \times 50 + 2,05 = 3,40$... Bu nüfus artışı nedense (?) Nijerya, Etyopya başta olmak üzere müslüman Afrika ülkelerinde çok daha ağırlıklı. Bu ülkelerde kadın başına çocuk sayısı 4-6 arasında.. **Niye ??**

Her aileye 1 çocuk tek çözüm görünüyor..

(Prof.Dr. D. Ali ERCAN, 4.9.10, e-ileti)

Hızlı Nüfus Artışının Ülkemiz İçin Önemi - 1

Ülkemiz çok fazla sanayileşmemiş olmasına ve emek yoğun sektörlerin ağırlığına karşın, hızla artan nüfus için iş olanakları (istihdam kapasitesi) yaratamamaktadır;

işsizlik artmaktadır!

Her yıl 1 milyona yakın yeni nüfusa sağlık, eğitim, barınma, beslenme ve iş olanakları yeterince üretilememektedir.

Genç işsizlik %20+!

Hızlı Nüfus Artışının Ülkemiz İçin Önemi - 1

Ülkemiz çok fazla sanayileşmemiş olmasına ve emek yoğun sektörlerin ağırlığına karşın, hızla artan nüfus için iş olanakları (istihdam kapasitesi) yaratamamaktadır;

işsizlik artmaktadır!

Her yıl 1 milyona yakın yeni nüfusa sağlık, eğitim, barınma, beslenme ve iş olanakları yeterince üretilememektedir.

Genç işsizlik %20+!

Hızlı Nüfus Artışının Ülkemiz İçin Önemi - 2

Hızlı nüfus artışı,
kalkınma hızını düşürmektedir;
dolayısıyla ülkenin gönenci, geliri,
özlenen düzeyde yükselmemektedir.

Ülkenin doğal kaynakları ve **ekolojisi**
üzerinde de ciddi bir baskı oluşmaktadır.

Hızlı Nüfus Artışının Ülkemiz İçin Önemi -4

Özetlenen bu gerekçelerle,
ülkenin geleceği bakımından
stratejik tehlikeler oluşturan
hızlı nüfus artışının

uygun düzeylere çekilmesi gerekir.

Kaldı ki Türkiye, kendine yetecek buğdayı
üretebilen dünyadaki 7 ülkeden biri değil
1980'lerin sonlarından bu yana; **ithal ediyoruz!**

Hızlı Nüfus Artışının Ülkemiz İçin Önemi -5

Uzun yıllar "***Türkiye 200 milyon insanı besler***"
veya "***Türkiye bir su cennetidir***"
şeklindeki palavralarla uyutulduk.

Bu propagandalardan amaç, ülkenin sömürülmesi
sürecinde halkın uyanmasını engellemektir..

***"Nasıl olsa bizde her şey çok, biz zenginiz, biraz gitse de
bir şey olmaz.."*** düşüncesiyle rehavete kapılan
halkın **duyarlılığını azaltmak** ve bu şekilde kaynakların
elden çıkışına karşı **tepki düzeyini düşürmek**
isteyen ***emperyalizmin planları*** çok başarılı oldu....

(Prof. D. A. Ercan, 27.02.09, e-ileti), daercan@hotmail.com)

Hızlı Nüfus Artışının Ülkemiz İçin Önemi -6

...*emperyalizmin planları* çok başarılı oldu..

Nitekim hâlâ bu talan devam ediyor,
yaşam kaynakları teker teker
elinden alınan bir ülkenin utanç verici
umursamazlıkta olan tepkisiz yığınları arasında
yaşıyoruz.. Kendimiz kendi suyumuzu
metreküpü 200 \$ ödeyerek içerken,
yabancılara metreküpü 10 Sent'ten
peş keş çekilmesine rıza gösteriyoruz..

(Prof. D. A. Ercan, 27.02.09, e-ileti), daercan@hotmail.com)

1982 Anayasası :

I. Ailenin korunması

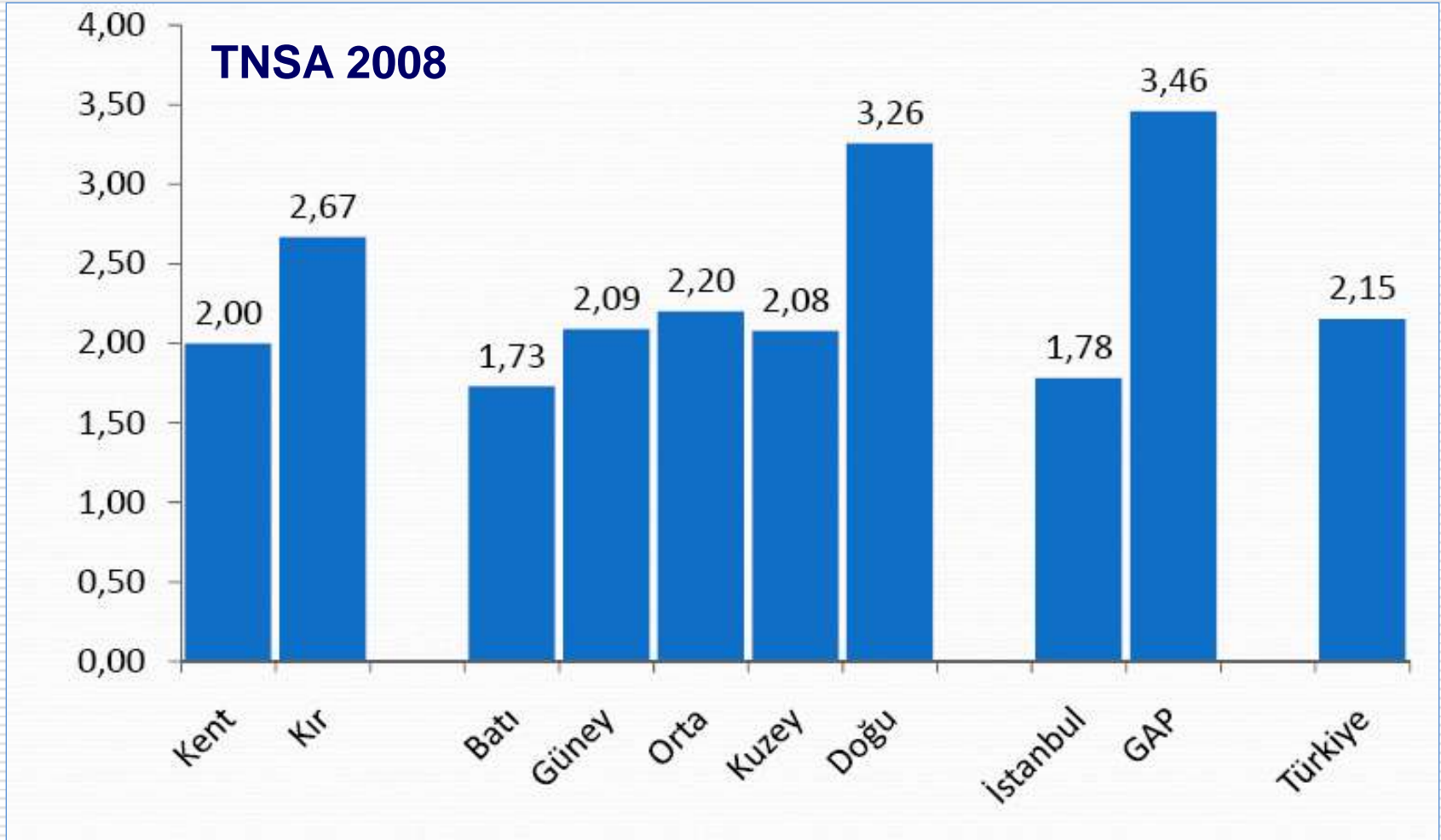
MADDE 41. – (Değişik: 3.10.2001-4709/17 md.)

“Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve **aile planlamasının** öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli önlemleri alır, örgütü kurar.”

(>250 AÇS-AP Dispanseri niçin kapatıldı ??!)

Bölgelere Göre Toplam Doğurganlık Hızı

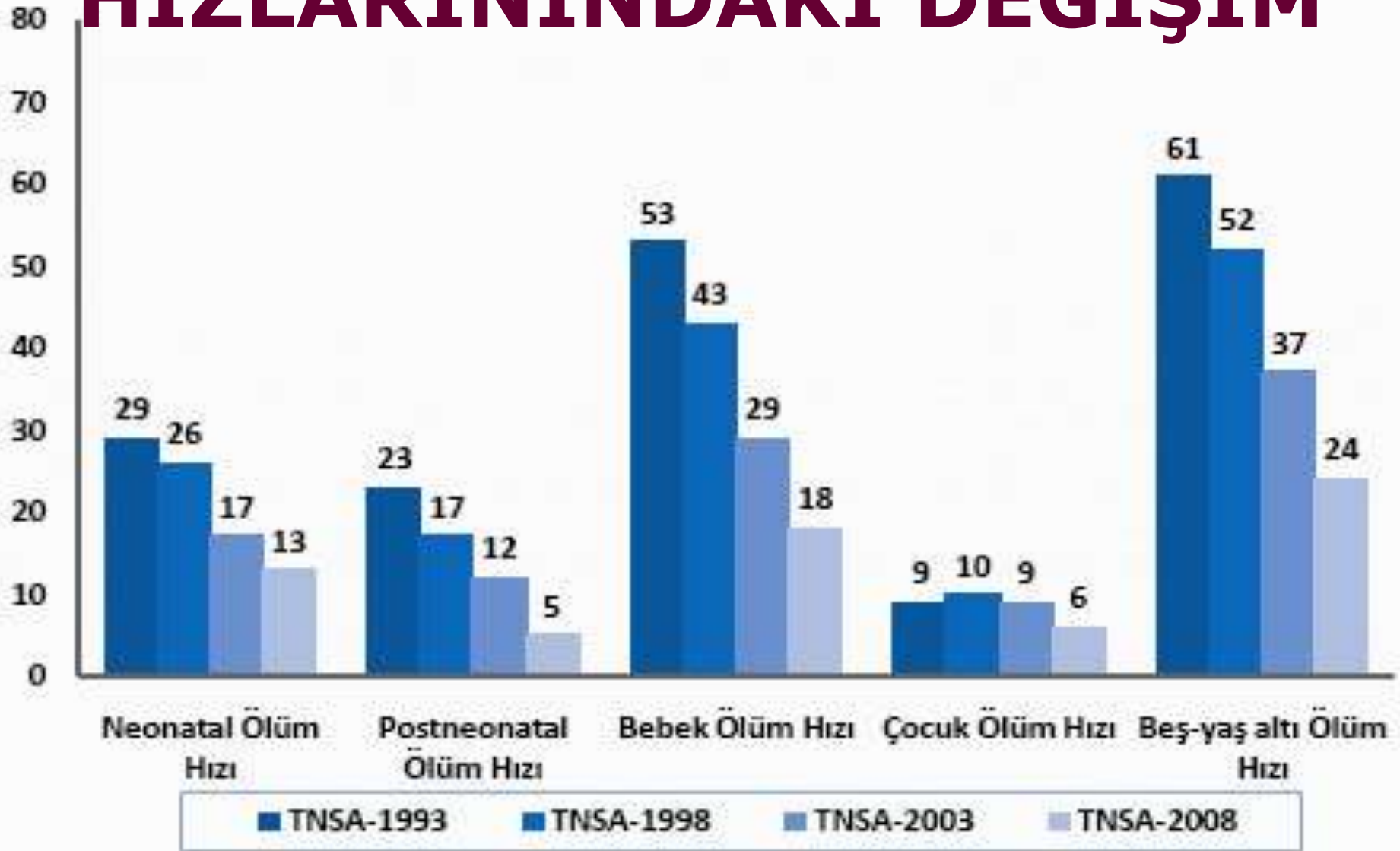

Gelişmekte olan ülkelerde en sık gözlenen **anne ölüm nedenleri :**

- * **Kanama**
- * **Enfeksiyon**
- * **Toksemi (*eklampsi*)**
- * Engellenmiş doğum eylemi
- * Sağlıksız **düşükler**dir.

Bütün bu ölüm nedenlerinin ortak özelliği, DÖB hizmetleriyle ve oldukça düşük maliyetlerle büyük oranda önlenebilmeleridir.

ERKEN YAŞ ÖLÜM HIZLARININDAKİ DEĞİŞİM

TÜRKİYE'nin Acı Çelişkileri; *UNICEF-2010*

- *Bebek sağlığında 99. (199 ülke arasında..)*
- *BÖH %o 21 ile bizden iyi 98 ülke var!
(Afganistan %o 165; İzlanda %o 1,7;
Yunanistan %o3,5; Singapur %o 2,4;*
- *05 yaş çocukları en çok ölen 84. ülkeyiz..*
- *5 Yaş Altı Çocuk Ölümü %o 23 olup,
197 ülke içinde bizden iyi 83 ülke var!*
- *BM KP (UNDP) İnsansal Gelişim İndeksi'nde
Dünya 92. lüğü.. Ge-ri-li-yo-ruz !?..*

AİLE PLANLAMASI

- Ailelerin istedikleri zamanda, istedikleri (**bakabilecekleri**) sayıda çocuğa sahip olmalarıdır.
- Yasal zorlama yoktur.
- Nüfus planlamasında «zorlama» vardır. Örn. Çin.. Her aileye 1 çocuk!
- Dünya daha fazlasını kaldıramıyor..

Çocuk anneler..

NÜFUS ARTIYOR, YA GIDA ÜRETİMİ !?

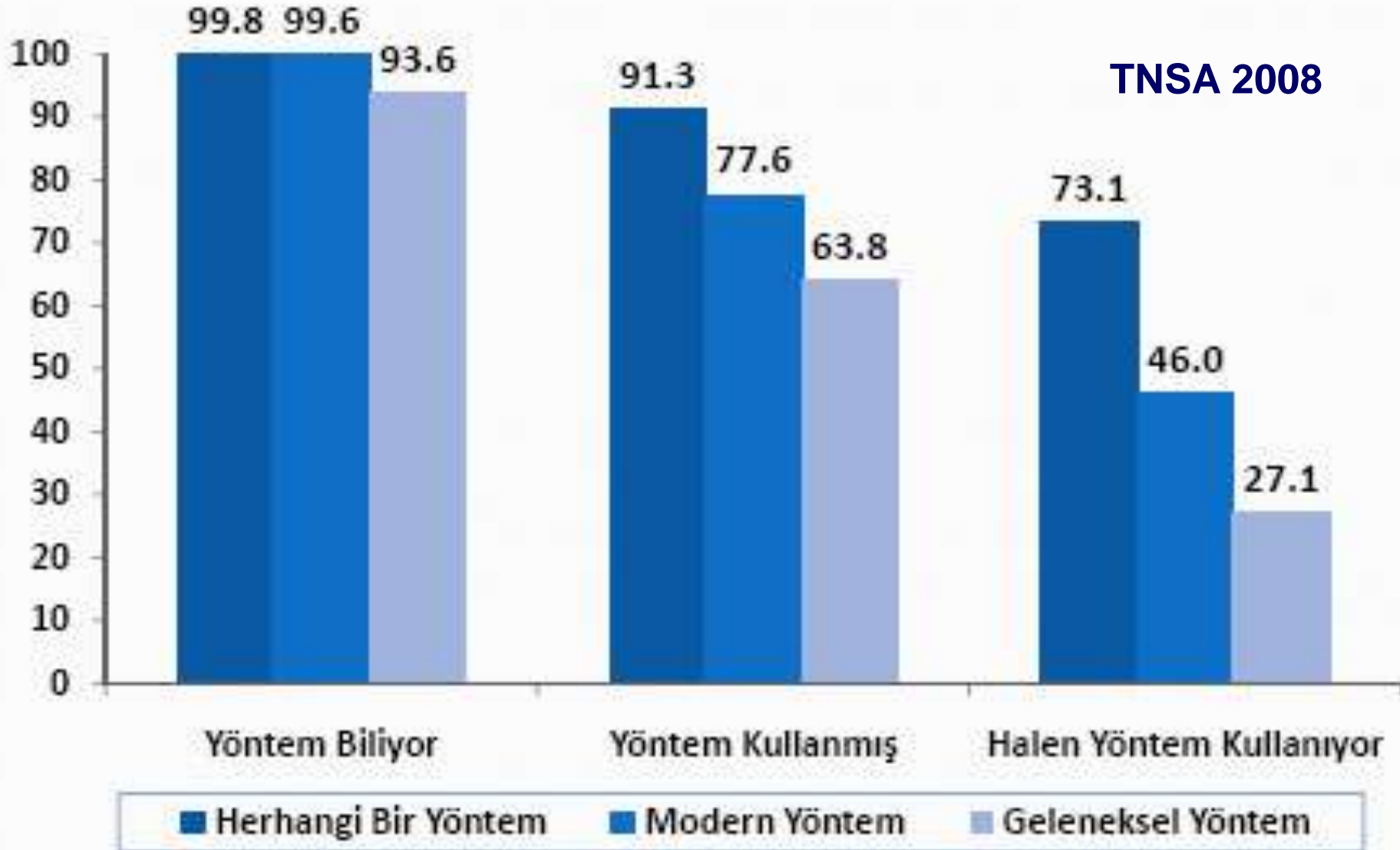
- Türkiye 2011 tarımsal gıda üretim kestirimi (TÜİK) :

Tahıl ürünleri	35,2 milyon ton
Sebze ürünleri	27,2 milyon ton
Meyve ürünleri	17,2 milyon ton
TOPLAM :	79,6 milyon ton
- Nüfus yaklaşık 80 milyon.. (*Turistler dışında*)
- *Kişi başına yılda 1000 kg tarımsal ürün..*
(Hayvan besleme için ayrılan da içinde!)
Günde, 1000 kg /365 gün = 2,7 kg ham gıda.
- **Hala nüfus artışı mı??**

Aile Planlaması

- Ailelerin; istedikleri zaman, istedikleri (bakabilecekleri kadar) çocuk sahibi olmalarıdır.
- İki doğum arasında en az 2-3 yıl olmalıdır. Sık doğumlar, anne vücudundaki demir, kalsiyum, iyot.. depolarını azaltır.
- Sık doğumlar düşüklere, erken doğumlara ve **ölü doğumlara** yol açabilir.
- Çok genç veya ileri yaşlardaki doğumlar risklidir (*20-35 yaş arası idealdir*).

Evli Kadınlarda (15-49 Yaş) Gebeliği Önleyici Yöntem Kullanımı

**Önemli olan,
bu sonuçların verdiği iletileri,
hizmet sorumluluğu olan
sektörlerin yani bizlerin,
hepimizin zamanında
ve doğru alıp,
"kanıta dayalı" stratejiler
oluşturması ve
uygulamasıdır.**

BU BAĞLAMDA :

- **Risk yaklaşımı** temel strateji olmalıdır,
- “Herkes eşit, ancak gereksinimi olana daha çok hizmet verilmesi”
- **Koruyucu hizmetler (AP) asıdır, yaşımsaldır..**
- Erken Tanı Hizmetleri (D B)  ncelik almalıdır.
- **Güvenli Annelik** yaklaşımı temel strateji olmalıdır.
- Hizmetlerin niteliğine önem ve ağırlık verilmelidir.

AP Hizmetlerinde kadına yönelik 3 önemli adım...

Libenstein Kuramı'na göre :

- 1. Her yeni çocuğun aileye marjinal maloluşunun artırılması..**
 - 2. Kadının toplumsal statüsünün güçlendirilmesi..**
- Aile Planlamasında etkin girişimlerdir.**

UNICEF'in BESLENMEYLE İLGİLİ ÖNERİLERİ

UNICEF'in ana-çocuk sağlığını iyileştirme amacıyla geliştirdiği **GOBIFFF** yaklaşımı, önemli ölçüde yeterli-dengeli toplum beslenmesini içermektedir.

- G** ⇒ Büyümenin izlenmesi (**G**rowth monitoring)
- O** ⇒ İshalde ağızdan uygun sıvı (**O**ral rehidratasyon)
- B** ⇒ Emzirme (**B**reast feeding)
- I** ⇒ Bağışıklama (**I**mmunisation)
- F** ⇒ **Aile planlaması** (**F**amily planning)
- F** ⇒ Gıda desteği (**F**ood entitlement)
- F** ⇒ **Kadının eğitimi** (**F**emale education)

Nüfus Politikaları Uzun Erimde Sonuç Verir..

Unutmamak gerekir ki;

Gerek pro-natalist, gerekse anti-natalist nüfus politikaları hemen sonuç vermez. Beklenen sonuçlar ancak uzun yıllar sonra elde edilebilmektedir. Bu bakımdan, izlenecek politikaların uzun en azından orta erimde meyvelerini verebileceği akıldan çıkarılmamalıdır.

SİZ ÖNCE HER YIL ÖLEN 61 BİN BEBEĞİ YAŞATIN!

www.milliyet.com.tr/default.aspx?aType=HaberDetay&ArticleID=506094

- “Karşılaştım Sayın Başbakana derim ki :
- ‘Şu kadar doğurun demeden önce her doğan çocuğu yaşatmayı denememiz lazım değil mi?’
Ne demek istiyorum?
Size yine çok açık bir rakam söyleyeceğim:
- Türkiye’de yılda 1.7 milyon gebelik oluyor, 1.3 milyon doğum oluyor. Canlı doğan bebeklerden 38 bin 170’i ölüyor, 23 bini ise zaten ölü doğuyor. Yani 61 bin bebeği siz kurtaramıyorsunuz.
- Eğer nüfusu artıralım diyorsanız, siz önce onları yaşatın.
Biz ölmek üzere mi bebekleri doğurtalım?
- **Keşke birileri bu bilgileri Sn. Başbakan’a da verse...”**

Prof. Dr.
Ayşe AKIN,
Başkent ÜTF
Halk Sağlığı
Anabilim Dalı
Başkanı

IMF Başkanı'ndan uyarı : Yitik kuşaklar...

Gelecek 10 yılda 400 milyon genç insanın küresel istihdam piyasasına dahil olacağını, bunun hükümetler için ürkütücü bir sorun olduğunu belirten Strauss-Kahn, **işsizlik** ve kötü sosyal koşullar içinde yaşamını sürdürecektir, genç **»yitik kuşak«** gerçeğiyle karşı karşıya olduğunu söyledi. (AA, 1.2.11)

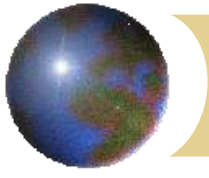

**IMF Başkanı
Strauss-Kahn**

Azrail'in yorulduğunun fotoğrafıdır..

Neden : Hızlı Nüfus Artışının yolaçtığı ölümler!

Aile planlaması temel bir insanlık hakkıdır..

Ders bitmiştir,
ilginiz için
teşekkür ederim...

Soru ve katkılarınız ??

»Her aileye 1 çocuk !»

Yoksa Dünya tükenecek!

Teşekkür ederim..

Dileyelim; Türkiye'miz,
akılcı politikalar izleyerek
**“Demografik
Fırsat Penceresi”** ni
gereğince değerlendirsin..
**Kalabalık, niteliksiz
bir “k i t l e” ye
tehlikeli dönüşümü
hızla durdursun..**

Prof. Dr. Ahmet SALTİK
Ankara Üniv. Tıp Fak.

www.ahmetsaltik.net

Meraklisina..

Ek

yansılar..

Başbakan'ın “En az 3 çocuk yapın..”

açıklamasından kaygı duyuyoruz! -1

www.hasuder.org/doc/ba_3cocuk.htm, 15.04.08

□ Sayın Başbakan R.T. Erdoğan'ın 8 Mart 2008 gibi kadınlar için özel bir günde başlayan ve kamuoyundaki tüm tepkilere karşın halen süren, “bütün kadınlar en az 3 çocuk doğursun” şeklinde gazete ve TV' lerde verdiği iletiler, biz Halk Sağlığı Uzmanlarını kaygılandırmaktadır.

□ Çünkü; ülkemiz genç bir nüfus yapısına sahip olup nüfusun yarısı 24 yaş ve altındadır, yani her 2 kişiden 1'i, çocuk ya da gençtir. Genç nüfus içinde **işsizlik** oranı, iş bulmaktan ümidini kesmiş olanlarla birlikte %15'in üzerinde olup, sosyal sigorta sistemindeki dengeleri etkileyen temel öğeleri **yüksek işsizlik** oranı ile ülkemiz ekonomisinin **kayıt dışı istihdam** yapısı oluşturmaktadır.

HASUDER
Türkiye
Halk Sağlığı
Uzmanları
Derneği

Başbakan'ın “En az 3 çocuk yapın..”

açıklamasından kaygı duyuyoruz! -2

www.hasuder.org/doc/ba_3cocuk.htm, 15.04.08

□ Ülkemizde nüfus artış hızı % 1,8 olup, bir kadının doğurganlık yaşamı boyunca sahip olduğu ortalama çocuk sayısı 2,2'dir. Biliyoruz ki, «Toplam Doğurganlık Hızı (TDH*) 2.1 ise, nüfus durağandır. Bu sayının üzerinde ise, nüfus hâlâ artıyor demektir.

□ ***Sn. Başbakan'ın söylediğinin aksine,*** bilimsel verilere göre ülkemizde nüfus azalmıyor, hâlâ artış göstermektedir.

HASUDER
Türkiye
Halk Sağlığı
Uzmanları
Derneği

Başbakan'ın “En az 3 çocuk yapın..”

açıklamasından kaygı duyuyoruz! -3

www.hasuder.org/doc/ba_3cocuk.htm, 15.04.08

- Bunun yanı sıra; çocuk sahibi olmak yalnızca çocuğun doğması anlamına gelmemekte; doğan her çocuğun sağlıklı yaşatılması gerekmektedir.
- Doğan her çocuğun sağlık hizmetlerine ulaşma hakkı ve eğitim alma hakkına ulaşmasını sağlamak, ülkelerin temel sorumluluklarıdır. Bugün ülkemizde, yılda oluşan 1,7 milyon gebeliğin ancak 1,3 milyonunun canlı doğumla sonuçlandığını anımsatmak isteriz.

HASUDER
Türkiye
Halk Sağlığı
Uzmanları
Derneği

Başbakan'ın “En az 3 çocuk yapın..”

açıklamasından kaygı duyuyoruz! -4

www.hasuder.org/doc/ba_3cocuk.htm, 15.04.08

- Ülkemizde her yıl doğan canlı doğan bebeklerden 38 bini, 1 yaşına gelemeden ölmekte, 23 bini ise zaten ölü doğmaktadır.
- Ülkemizde her yıl çeşitli nedenlerle ölüm riski altına giren **61 bin bebek kurtarılamamaktadır.**
- Bebeklerin yaşatılamamasının en önemli nedenlerinden birini ise, doğumların sık ve kısa aralıklarla yapılması oluşturmaktadır.
- Bir başka deyişle ***aile planlaması hizmeti gereksinimi duyan ailelere bu hizmetin ulaştırılamaması nedeniyle*** ülkemizde her yıl ***binlerce bebek yaşamını yitirmektedir.***

HASUDER
Türkiye
Halk Sağlığı
Uzmanları
Derneği

Başbakan'ın “En az 3 çocuk yapın..”

açıklamasından kaygı duyuyoruz! -5

www.hasuder.org/doc/ba_3cocuk.htm, 15.04.08

- Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırmasına (2008) göre; ülkemizde yaklaşık her 3 aileden 2'si artık daha çok çocuk istememektedir.
- Bununla birlikte; “istedikleri zaman, istedikleri sayıda çocuk sahibi olma yaklaşımı olan **aile planlaması hizmetine**” ulaşamamaktadır.
- Aile planlaması gereksinimi karşılanamayan kadınlarımız, bir önceki gebelikte bedenlerinden yitirdiklerini daha yerine koyamadan, sık aralıkla gebe kalmakta ve sağlıklı bebeklere sahip olmakta ya da bebeklerine yeterli bakım sağlanamadığı için ölmektedirler.

HASUDER
Türkiye
Halk Sağlığı
Uzmanları
Derneği

Başbakan'ın “En az 3 çocuk yapın..”

açıklamasından kaygı duyuyoruz! -6

www.hasuder.org/doc/ba_3cocuk.htm, 15.04.08

□ Böyle bir ülkede, özellikle ülkenin önemli yönetim kademelerinde olan toplum önderlerinin aile planlamasına yönelik çalışmaların gereksiz olduğu biçiminde algılanabilecek açıklamalarda bulunması, ancak toplumun gereksinimiyle ilişkisiz talihsiz girişimler olarak değerlendirilebilir.

□ Kadınlara “**en az 3 çocuk doğurun**” çağrısı yapılması ve aile planlaması hizmetlerinin rafa kaldırılması, doğacak bebekleri “**ölmek üzere doğurun**” anlamına gelecek **yanlış ve bilimle bağdaşmayan** bir yaklaşımdır.

HASUDER
Türkiye
Halk Sağlığı
Uzmanları
Derneği

Başbakan'ın “En az 3 çocuk yapın..”

açıklamasından kaygı duyuyoruz! -7

www.hasuder.org/doc/ba_3cocuk.htm, 15.04.08

□ Aşırı doğurganlık yalnızca bebekler ve onların annelerini değil, her yaştaki bireyleri olumsuz etkilemektedir. Hele ki kaynak dağıtımının hakkaniyete uygunluğunun gözetilmediği ülkemizde **aşırı doğurganlık**-yüksek anne ve bebek ölümü ve hastalığının yanında; **eğitimsizlik**, **işsizlik** ve **yoksulluk**la “*terbiye edilebilecek*” büyük bir emek gücü oluşturacaktır. Bu da, yaşlanan-varsıl dünyanın ucuz emek ve asker gereksinimini karşılamak üzere uygun bir ortam demektir.

HASUDER
Türkiye
Halk Sağlığı
Uzmanları
Derneği

Başbakan'ın “En az 3 çocuk yapın..”

açıklamasından kaygı duyuyoruz! -8

www.hasuder.org/doc/ba_3cocuk.htm, 15.04.08

□ Bu konuda yaşanan bir başka olumsuzluk ise; aile doktorluğu pilot uygulamasına geçilen illerde aile planlaması hizmetlerinin olumsuz etkilenmesi sorunudur. Bu illerde aile doktoru ve aile sağlığı elemanı olarak istihdam edilen personelin aile planlaması konularında eğitim almış olması zorunluluğu bulunmamakta ve pek çok kişi aile doktoru olarak seçtikleri kişilerden aile planlaması hizmeti alamamaktadır.

□ Bu da, 1965 yılından bu yana -557 sayılı yasa ile sağlık sektörünün yoğun emekleriyle, bir temel sağlık hizmeti olarak yerleştirdiği ve geliştirerek sunmaya çalıştığı **aile planlaması hizmetlerinin gerilemesine** neden olmaktadır.

HASUDER
Türkiye
Halk Sağlığı
Uzmanları
Derneği

Başbakan'ın “En az 3 çocuk yapın..”

açıklamasından kaygı duyuyoruz! -9

www.hasuder.org/doc/ba_3cocuk.htm, 15.04.08

- Ayrıca; özellikle son dönemde ülkemizde sayıları az da olsa, kamuda çalışan hekimler arasında aile planlamasına yönelik olumsuz bakış ortaya çıktığı ve buna yöneticilerce müdahale edilmediği görülmektedir.
- Oysa, bir hekimin, özellikle kamuda, kendi düşünce ve inançlarından yola çıkarak hastasının tercihini etkilemeye girişmesi kesinlikle kabul edilemez.

HASUDER
Türkiye
Halk Sağlığı
Uzmanları
Derneği

Başbakan'ın “En az 3 çocuk yapın..” açıklamasından kaygı duyuyoruz! -10

www.hasuder.org/doc/ba_3cocuk.htm, 15.04.08

- Kadınlara “**en az**” (!) **üç çocuk doğurma çağrısı** yapan sayın Başbakan R.T. Erdoğan'a, Sayın Sağlık Bakanı Recep Akdağ'a ve öbür yetkililere; doğurganlığın artırılmasının Türkiye'nin nüfus, sosyal, ekonomi ve sağlık politikalarını olumsuz etkileyeceğini anımsatmak isteriz.
- Sayın Başbakan'ımızın ve öbür yetkililerin dilinin sürçtüğüne inanmak istiyor, ülkemizin **işsizlik korkusu** olmadan, insanca yaşama koşullarına ve sağlık hakkına kavuşmuş kişilerin artırılmasına gereksinimi olduğunu yineliyor, açıklamaların yanlışlığını üzüntü ile kamuoyuna duyururuz.

HASUDER
Türkiye
Halk Sağlığı
Uzmanları
Derneği

2011 nüfusumuz 74+ milyon!

- TÜİK'in açıkladığı **Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi** 2011 Nüfus Sayımı Sonuçlarına göre, Türkiye nüfusu **74+ milyon** kişi!
- Yeni verilere göre 28 ilde nüfus azaldı, 53 ilde arttı.
- Ancak hiç güven vermiyor.. Uzmanlar gerçek nüfusu % 10 fazlasıyla 80 milyon kestiriyor..
- Güneydoğuda **kayıt dışı nüfus** ciddi oranda..

Making childbirth safer..

<http://www.unfpa.org/public/> 22.5.12

